

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Tito ir Castro
priima garbės
paradą Havanoje

TITO IR CASTRO III-ojo PASAULIO SUVAŽIAVIME

Havanoje vyksta III-ojo Pasaulio suvažiavimas, kurio pagrindinis tikslas suformuoti ideologiją jokiai sąjungai nepriklausantiems kraštams. Du didžiausi oponentai yra Tito ir Castro. Pirmasis iš visų jėgų laikosi neutraliteto tarp JAV ir Sovietų, o Castro aršiai stovi už sovietinį bloką. Ypač Castro savo ilgoje ir kaip paprastai karštoje kalboje siūlo nepriklausomybę Puerto Rico, pamerkia JAV laivyno buvimą Indijos vandenynė, neužsimindamas, kad sovietų laivynas ten dežuruoja. Indokinijos bėdas užmeta JAV, visiškai neminint Viet Nam'o išiveržimus į Laos ir Kambodiją. Griežtai pasisakė ir prieš Egipto ir Izraelio taikos derybas Camp David.

Tito tvirtai laikosi savo pozicijų: "Nesusijungusieji negali būti jokio bloko rezervai nei padėti ant perdirbimo ir siuntimo juostų".

SOVIETŲ KARIAI KUBOJE

JAV pranešė, kad sovietai turi kautynių trupes Kuboje, kurių skaičius siekia 3000. Be to, apie 2000 sovietų karių ir techninių patarėjų randasi Kuboje beveik nuo pat Castro valdymo pradžios.

JAV per diplomatinis ryšius išreiškė Maskvoje dėl to nepasitenkinimą.

Kai kurie senatoriai visiškai aiškiai pasisakė, kad Baltieji Rūmai turi tuojau reaguoti, nes gerai apginkluoti sovietų daliniai randasi ten jau nuo 1976 m.

Komiteto Užsienio Ryšių pirmininkas senatorius F. Church ypač pareiškė didelį

dėl to nepasitenkinimą: "JAV leidžia salai. 90 m. nuo mūsų krantų tapti sovietų karine baze". Jis reikalavo, kad prez. Carter'is pareikalautų tas trupes tuojau pat atitraukti.

Senatorius Robert Dole iš Kansas siūlė, kad vykstantieji Senatų debatai dėl strateginių ginklų apribojimo būtų sulaukyti, kol tos trupės neišvyks iš Kubos.

Kitas senatorius - Richard Stone, iš Floridos įtaria, kad sovietų trupės gali būti naudojamos prieš Centralinės Amerikos karines vyriausybės ir ragino prez. Carter'į tuojau susisiekti su Maskva, nes krizė esanti rimta.

SATURNO NUOTRAUKOS PASIEKĖ ŽEMĘ

Po 6 ir pusės metų mažo robotu Pioneer II kelionės į erdves, NASA centrą pasiekė aiškos Saturno planetos nuotraukos.

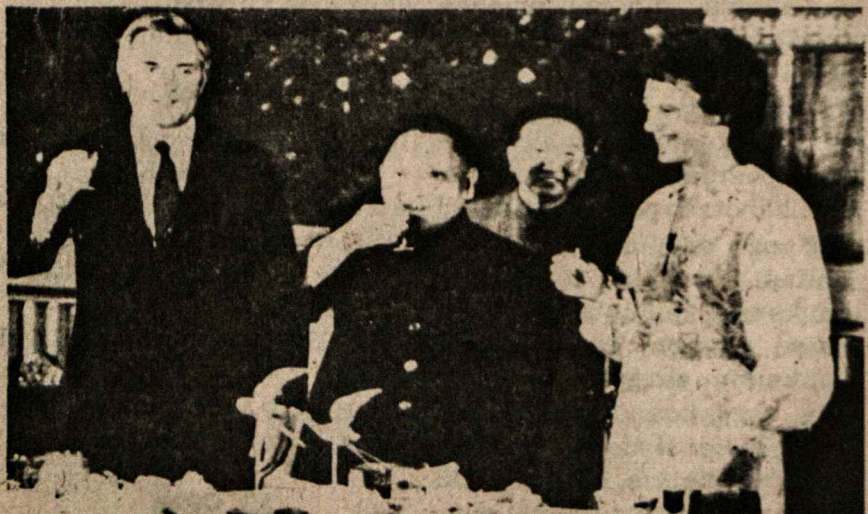
MONDALE KINIJOJE

JAV-bių vice-prezidentas Walter Mondale buvo labai šiltai priimtas Kinijos vice-premjero Theng Hsiao Ping Pekinge, 7-ųjų dienų vizito metu.

Pirmą kartą istorijoje kitos valstybės atstovas kreipėsi į kiniečius per televiziją. Jis žadėjo suteikti techninę pagalbą pastatyti hidroelektros tiekimo įrengimus. Numatomi studentų pasikeitimai, telekomunikacijos sistemos ir meteorologinių žinių pasidalinimai. Kinijos Eksporto-Importo Bankas gaus 2 milijonus dolerių pasukolos ateinančių 5 metų laikotarpyje.

Užklaustas, Mondale užtikrino vieną savo palydovų, jog visa tai nereiškia, jog Kinija tampa neoficiali JAV sąjungininkė.

Vice-Premjeras Then Hsiao-Ping pakelia tostą Mondale ir jo žmonos Joan garbei

BENDRUOMENYBĖS AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

WASHINGTONE SVARSTOMA REZOLIUCIJA APIE LIETUVĄ

Atstovų Rūmų pakomisijoje Washingtone svarstoma kongresmano Edw. DERWINSKI'nešta rezoliucija H. Con. Res. 147. Joje vyriausybei primenama, kad ji yra įsipareigojusi ginti žmonių ir tautų teises, kad ji nuolat palaiko Azijos ir Afrikos tautų norą turėti apsisprendimo laisvę; primenama, kad Kongreso komitetas po nuodugnių tyrinėjimų rado, jog Lietuva, Latvija ir Estija yra neteisėtai prievartos keliu užgrobtos; pažymima, kad Pabaltijo tautos yra skirtingos savo kalba, kultūra ir tradicijomis nuo rusų tautos, kad jos teisėtai siekia nepriklausomybės. Todėl prašoma, kad JAV prezidentas įpareigotų 1980 m. Madrido konferencijoje JAV delegaciją siekti, kad būtų įgyvendinama tautų laisvo apsisprendimo teisė, suteikiant galimybę Lietuvai, Latvijai ir Estijai išreikšti savo valią laisvuose rinkimuose, atitraukus Sov. Sąjungos karines, politines, administracines jėgas, balsavimus pravedant Jungt. Tautų priežiūroje.

DIDŽIOJI SPAUDA PARĖMĖ LIETUVIUS

Dienraštis Chicago Tribune rugpj. 29 d. išspausdino pranešimą apie Altos pako dr. K. Šidlausko padarytą pareiškimą, kad laisvojo pasaulio lietuviai remia Baltijos valstybių 45 disidentų žygį Maskvoje, reikalaujant panaikinti Molotovo-Ribentropo susitarimą, kuris atvėrė duris Baltijos valstybių okupacijai. Reikalaujama šioms valstybėms laisvo apsisprendimo.

Kongresmanų bendras adresas: House of Representatives, Washington, D. C. 20510.

REMIAME PABALTIEČIŲ REIKALAVIMUS MASKVOJE

Ryšium su Pabaltijos valstybių atstovų demaršu Maskvoje, reikalaujant Lietuvai, Latvijai ir Estijai laisvo apsisprendimo, VLIKas ir ALTA amerikiečių spaudai išsiuntinėjo šitokio turinio pareiškimą: "Visi laisvojo pasaulio lietuviai stipriai paremia ryžtingą pareiškimą, padarytą Baltijos valstybių 45 disidentų Maskvoje, reikalaujant atšaukti Molotovo-Ribentropo paktą ir siekiant

laisvo apsisprendimo Lietuvai, Latvijai ir Estijai, kurias neteisėtai užgrobė Sovietų Sąjunga, kas buvo ano susitarimo rezultatas.

Sovietų Sąjunga tiesioginiai ir grubiai pažeidė Helsinkio 1975 m. susitarimą, neleisdama Baltijos valstybėms spręsti savo likimo.

Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinti Komitetas ir Amerikos Lietuvių Taryba atkreipia tą baigiamąjį Helsinkio susitarimo aktą pasirašiusių valstybių dėmesį, prašydama paremti Baltijos tautų laisvės reikalavimus.

Amerikos Lietuvių Taryba ragina visus Atstovų Rūmuose remti House Concurrent Resolution 147, kuri reikalauja, kad JAV vyriausybė paremtų Baltijos valstybes.

Dr. Kazys Šidlauskas Amerikos Lietuvių Tarybos Pirmininkas

Šį reikalavimą VLIKas pateikė visoms 35 Helsinkio susitarimą pasirašiusioms valstybėms.

KALINIO ŽYPRĖS ADRESAS

Briuselyje leidžiamas "Bulletin Information-News Brief" skelbia, kad pasikeitė prievarta psichiatrinėje ligoninėje kalinamo Algirdo ŽYPRĖS adresas, kuris dabar toks: 4200082, Kazan, ul. Eršova 49, ucr. UE-148-st.-6, USSR. Savilaidinė spauda ragina išeivius jam rašyti laiškus.

PRIMENA MADRIDO KONFERENCIJĄ

Atstovų Rūmuose Helsinkio K-jos p-kas S. Fascell priminė Madrido Konferencijos svarbą Žmogaus Teisėms saugoti.

KANADOS MINISTERIS SUSITINKA SU POPIEŽIUM

Hon. Steve E. Paproski, Kanados Ministeris Daugiakultūros Reikalams, Kūno Kultūros ir Mėgėjų Sporto nesenai lankėsi Romoje ir gavo progos susitikti popiežių Joną Paulių II.

S. E. Paproski yra gimęs Lenkijos dalyje, kuri dabar priklauso Ukrainai, lankėsi Romoje Toronto arkivyskupo E. Carter'io paskyrimo kardinolu proga. Ministeris susitiko ir su Italijos Užsienio Reikalų Ministerijos atstovu, aplankė Ukrainos kardinolą Slipų ir susitiko su Italijos Olimpiniu Komitetu.

(Daugiakultūros Ministerija, News Release)

Min. S. E. Paproski ir Popiežius Jonas Paulius II

LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGA SVEIKINA SPAUDĄ

Skautiškus sveikinimus atsiuntė Lietuvių Skautų Sąjunga iš IV-ojo PLJKongreso: "Susirinkome čia - taip arti prie Lietuvos - iš Kenrijos neteisėtai užgrobė Sovietų Sąjungą, kas buvo ano susitarimo rezultatas. Sovietų Sąjunga tiesioginiai ir grubiai pažeidė Helsinkio 1975 m. susitarimą, neleisdama Baltijos valstybėms spręsti savo likimo. Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinti Komitetas ir Amerikos Lietuvių Taryba atkreipia tą baigiamąjį Helsinkio susitarimo aktą pasirašiusių valstybių dėmesį, prašydama paremti Baltijos tautų laisvės reikalavimus. Amerikos Lietuvių Taryba ragina visus Atstovų Rūmuose remti House Concurrent Resolution 147, kuri reikalauja, kad JAV vyriausybė paremtų Baltijos valstybes. Dr. Kazys Šidlauskas Amerikos Lietuvių Tarybos Pirmininkas. Šį reikalavimą VLIKas pateikė visoms 35 Helsinkio susitarimą pasirašiusioms valstybėms. Kalinio Žyprės adresas. Briuselyje leidžiamas "Bulletin Information-News Brief" skelbia, kad pasikeitė prievarta psichiatrinėje ligoninėje kalinamo Algirdo Žyprės adresas, kuris dabar toks: 4200082, Kazan, ul. Eršova 49, ucr. UE-148-st.-6, USSR. Savilaidinė spauda ragina išeivius jam rašyti laiškus. PRIMENA MADRIDO KONFERENCIJĄ. Atstovų Rūmuose Helsinkio K-jos p-kas S. Fascell priminė Madrido Konferencijos svarbą Žmogaus Teisėms saugoti. KANADOS MINISTERIS SUSITINKA SU POPIEŽIUM. Hon. Steve E. Paproski, Kanados Ministeris Daugiakultūros Reikalams, Kūno Kultūros ir Mėgėjų Sporto nesenai lankėsi Romoje ir gavo progos susitikti popiežių Joną Paulių II. S. E. Paproski yra gimęs Lenkijos dalyje, kuri dabar priklauso Ukrainai, lankėsi Romoje Toronto arkivyskupo E. Carter'io paskyrimo kardinolu proga. Ministeris susitiko ir su Italijos Užsienio Reikalų Ministerijos atstovu, aplankė Ukrainos kardinolą Slipų ir susitiko su Italijos Olimpiniu Komitetu. (Daugiakultūros Ministerija, News Release) Min. S. E. Paproski ir Popiežius Jonas Paulius II

LITHUANIA'S JEWS AND THE HOLOCAUST - AT- SPAUSDINTA

Išėjo iš spaudos dr. Juozo Prunskio knyga Lithuania's Jews and the Holocaust, kur įrodoma, kad lietuvių tautos negalima kaltinti dėl žydų naikinimo Lietuvoje. Iškeliama faktai, kaip lietuvių gelbėjo žydus. Naudojantis pačių žydų šaltiniais, atskleidžiama, kaip žydai laikėsi bolševikų okupacijoje. Išleido Amerikos Lietuvių Taryba. Kaina - 1 dol.

KODĖL TYLIMA DĖL NU- SIKALTIMŲ PRIEŠ LIETUVIUS ?

Spaudoje pasirodžius informacijoms, kad Walter Rockler vadovaujama komisija ieškos su naciais kolaboravusių karo nusikaltėlių, Amerikos Lietuvių Tarybos informacijos vedėjas pasiuntė jam raštą, primindamas, kodėl ieškoma tik nusikaltusių prieš žydus, kodėl už mirštami nusikaltimai prieš lietuvius ir kitas Pabaltijo valstybes. Kodėl už mirštami kolaborantai su bolševikais, atlikusieji lygiai žiaurūs ir baisius nusikaltimus prieš lietuvius, estus, latvius ?

PRIMINĖ MASKVOS SUTARTI SU NACIAIS

Bendras Amerikiečių Pabaltiečių Komitetas visiems JAV senatoriams ir Atstovų Rūmų nariams išsiuntinėjo memorandumą, primindamas, kad prieš 40 metų, 1939 m. rugpjūčio 23 d., buvo pasirašyta sutartis, pagal kurią Maskva su nacių pritarimu galėjo okupuoti Lietuvą, Latviją ir Estiją. Nacių užmačios atmetos, o kada bus atitaisyta Maskvos padaryta skriauda ?

TRANSLIACIJOS I LIETUVĄ

Kongresmanas E. Derwinski stipriai parėmė, kad Valstybės Departamento sąmatoje būtų pravesta papildoma 3 mil. dol. suma, ryšium su dolerio kurso kritimu, radio Free Europe ir Radio Liberty paramai. Tas radio siunčia į Sovietų Sąjungą informacijas 15 kalbų.

VISI RUOŠIAMĖS I KANADOS LIETUVIŲ DIENĄ. KURI ĮVYKS ST. CATHARINES, SPALIŲ MĖN. 6-7 DIENOMIS!

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS NL SPAUDOS BENDROVĖ,
Visuomeniniams Reikalams vice-pirm. L. Girinis-Norvaiša,
71 Apple Hill Rd., Bala D'Urfe, P.Q. H9X 3G7

Second Class Mail Registration NO. 1952 Return postage guaranteed.
Postage paid at Lachine, P.Q. Published by The Independent Lithuania
Publishing Co. at 7722 George Street, LaSalle, P.Q. Canada. H8P 1C4.

Metinė prenumerata Kanadoje - \$ 12.00, visur kitur - \$ 13.00. Rėmėjo
prenumerata nuo \$ 18.00. Atskiras numeris 35 ct. Adreso pakeltimas 50 ct.

P.s. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys ne-
būtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali
būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, grąžinami
tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba
Leidykla neatsako.

Redaktorius Pr. Paukštaitis

ADRESAS: 7722 George St. LaSalle, P.Q. H8P 1C4. Tel. (514) 366-6220.

ŽIBĖKIMĖ KANADOS MOZAIKOJE

Baigiasi rugsėjis. Į pabaigą eina ramiu žingsniu ir vasara. Praleidome ją įvairiai: palikę įprastą darbą, įvairius kasdienius darbelius, namų darbus, įprastinius subuvimus, įsipareigojimus organizacijoms, būreliams ir t.t. Džiaugėmės saule, kartais ir lietum, mišku, vandeniu ir smėliu.... Keliavome. Lankėme kitus miestus, kitus draugus, gimines, pažįstamus. Kai kurie patraukėme net į kitus kontinentus, gal dar net ir į visai egzotiškus kraštus.

Gera yra keliauti, gera ir - sugrįžti. Ypač rudens pradžioje norisi susirasti savą kampą, planuoti naujo sezono užsiėmimus.

Kanados lietuviai ruošiasi dar vienai kelionei. Pradedami naują metų laiką - linksmi, iškilmingai ir prasmingai: vyksta į KANADOS LIETUVIŲ DIENĄ, kuri šiemet išpuola St. CATHARINES lietuviams ruošti, St. Catharines mieste.

Į ją ruošiasi atvykti ir nemažas skaičius iš kaimyninės Amerikos svečių.

Meninės grupės sparčiai ruošiasi programai, organizatoriai jau seniai suka galvas, kaip viską kuo geriau - siai ir įdomiausiai patiekti.

Daugiakultūrinėje Kanados Mozaikoje lietuviai jau pargarsėjo savo spalvingais ir masiniais renginiais Lietuvių Dienų progomis. Ir kitomis.

Lietuvių būriai, jei ne tautiniais kostiumais apsirengę, tai gintarais ir austiniais kaklaryšiais eisenose atkreipia kitataučių dėmesį, padeda mums atpažinti vieni kitus ir pasidžiaugti, kad dar susirenkame masiniai, kad mūsų priaugantieji ir užaugusieji jaunuoliai su entuziazmu į tokias šventes atvyksta ir jose dalyvauja.

Tie, kurie abejojame, ar save įtikiname, kad jau "pavargę", gerai patikrinkime savo minčių aruodą, o gal rasime ir ne tokių rimtų priežasčių nebedalyvauti. O gal gal - kas žino? - kur ir kokie būsimieji kitų Lietuvių Dienų datai atėjus...

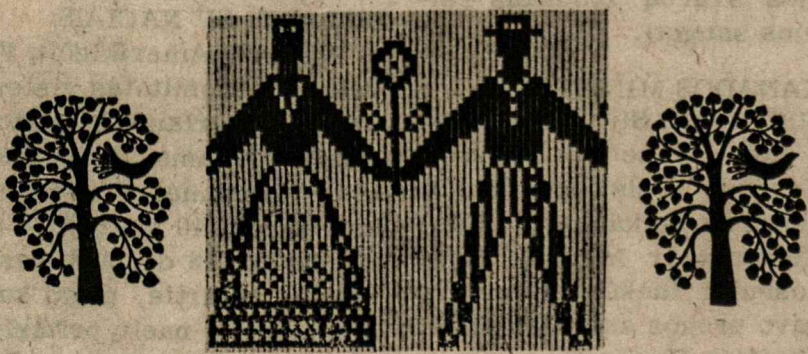
Tad - pastiprinkime savo lietuviškuosius įsipareigojimus, pamaitinkime savo sielas lietuviškomis tradicijomis, pasidžiaukime savo menine programa, draugų ir pažįstamų šypsenomis, energinguoju mūsų jaunu.

Parodykime daugiakultūrei Kanadai, kad jų mozaikoje nesame pati menkiausia ar kokia nublukusi atlausa, o cementuojamės į ryškų, prasmingą, peizažą, nepasiduodami laiko gironams, nei aplinkos slėgimams.

Lietuvių Dienos - mūsų pasididžiavimas malonumas ir garbė. Mūsų solidarumo parodymas.

Dalyvaukime!

NL

ŠTAI, KUR PATAIKYTA!

Iš Rinktinės Moterų gegužinės - iš kairės: S. Jokubaitis, P. Kanopa, P. Jonikas ir A. Patamsis. Nuotr: J. Š.

2 psl.

ŠAULIŲ AIDAS

Globoja L.Š.S.T. Vilniaus Šaulių Rinktinė Kanadoje - 1500 De Seve Ave., Montreal, P.Q.

20

VLADO PŪTVIO ŠAULIŲ KUOPAI 25 m. VEIKLOS SUKAKTIS

VI. Pūtvio Šaulių Kuopa
Toronte švenčia 25 m. šau-
liškos veiklos sukaktį.

Kuopa buvo įkurta 1954 m. liepos mėnesį. Š. m. rugsėjo 29 d. Toronte Lietuvių Namuose rengiamas minėjimas - banketas. Sutikimą minėjime dalyvauti jau davė Lietuvos Generalinis konsulas Kanadai dr. J. Žmuidzinas, Simas Kudirka, LŠST garbės pirm. prof. Vaidevutis Mantautas, taip pat latvių ir estų karinių organizacijų bendradarbiai. Į sukaktuvinį minėjimą yra pakviesti visi Šaulių Sąjungos daliniai JAV ir Kanadoje.

VI. Pūtvio Šaulių Kuopa buvo pirmoji įsteigta tremtyje ir savo veiklos paminėjimui ir įprasminimui yra paruošusi Romo Kalantos reljefą, kuris bus laikomas Toronte Lietuvių Namų Gedimino Pilies Menėje. Minėjimo metu kaip tik minėtas reljefas ir bus atideng-

VI. PŪTVIO ŠAULIŲ KUOPOS VALDYBA 1979 m. Sėdi: M. Jokubaitienė, S. Jokubaitis - pirm. R. Daugelienė. Stovi: V. Pečiulis, V. Bačėnas, A. Borhertas, V. Stočkus

tas ir tinkamoje vietoje pakabintas.

Be oficialiosios dalies ir trumpų sveikinimų, programą atliks Toronte Gintaro Ansamblio dainininkės, vadovaujamos Giedrės Paulionienės. Lietuviškoji visuomenė,

kuri visada gausiai atsilanko į VI. Pūtvio Kuopos parengimus, kviečiama ypač savo atsilankymu paremti šią prasmingą sukaktį ir minėjimą.

Rugsėjo mėn. 30 d., sekmadienį, Anapilyje, Missis-

Nuotr.: S. Dapkaus saugoje, Lietuvos Kankinių Parapijos bažnyčioje bus laikomos iškilmingos pamaldos už žuvusius ir mirusius šaulius. Vienuoliktosios valandos pamaldose dalyvaus šaulių kuopų ir vienetų atstovai su vėliavomis. S. D.

VILNIAUS ŠAULIŲ RINKTINĖS VALDYBA

kviečia visus šaulius - les rugsėjo mėn. 29 d. dalyvauti pirmosios tremtyje atsikūrusios L.Š.S.-gos, Vlodo Pūtvio Kuopos Toronte 25 metų sukakties minėjime ir Lietuvos didvyrio Romo Kalantos paminklinės lentos atidarymo iškilnėse Toronte, Lietuvių Namuose.

Vilniaus Šaulių Rinktinės Pirmininkas J. Šiaučiulis

VILNIAUS ŠAULIŲ RINKTINĖS MOTERŲ GEGUŽINĖ

įvyko š. m. rugpjūčio 19 d. Hamiltono Lietuvių Medžio-
tojų - Žuklautojų Klubo Giedraitis vietovėje prie Kaledonijos. Gegužinė praėjo ger-
roje, šauliškoje nuotaikoje.

Gražus oras bei Rinktinės Moterų vadovės ir jos talkininkių - kų dėka, į parengimą suvažiavo daug šaulių ir svečių. Iš Hardfordo atvyko prof. dr. V. Mantautas L.Š.S.T. Garbės p-kas, iš Detroito - teis. M. Šnapštys, Šaulių Sąjungos Garbės Teismo p-kas iš Montrelio - V.Š. Rinktinės p-kas J. Šiaučiulis, Rinktinės Valdybos išdininkas A. Mylė su ponia, Rinktinės Sporto - Šaudymo vadovas B. Kasperavičius su ponia, Rinktinės vicep-kas ir D.L.K. Gedimino Š.Kp. p-kas S. Jakubickas, Rinktinės Valdybos narys P. Jonikas ir B. Savickas, Vlodo Pūtvio Š.Kp. p-kas S. Jokubaitis, Baltijos Jūrų Šaulių Kp. p-kas V. Keturakis, P. Lukšio Š.Kp. p-kas A. Šetikas, Rinktinės Revizijos Komisijos pirm. A. Patamsis ir D.L.K. Algirdo Š.Kp. p-kas P. Kanopa.

Gegužinės programoje vyko įvairios sportinio šaudymo varžybos, iškilmingas vėliavų nuleidimas, užkandžių bufetas ir gausių laimėjimų loterija. Gautasis pelnas, 558 \$, paskirtas Rinktinės Leidinio Fondui.

Rinktinės Valdyba nuoširdžiai dėkoja Rinktinės Moterų vadovei S. Petkevičien-

nei ir visiems - visoms bet kuo prisidėjusiems prie gražaus ir prasmingo šauliško darbo.

J. Šiaučiulis

BALTIJOS JŪROS DIENA WINDSOR'E

Pirmoji Baltijos Jūros Diena įvyko Windsor'e ant St. Clair ežero kranto.

Šventė prasidėjo pamaldomis Šv. Kazimiero bažnyčioje. Vėliau buvo daug kalbų, daug deklamacijų, improvizacijų ir dainų. Buvo nuleistas vainikas į St. Clair ežerą prisiminimui žuvusių lietuvių jūrininkų. Dėl perdidelių bangų, grupinis pasi-
važinėjimas neįvyko. Atsisveikindami visi pasižadėjo kitais metais vėl sugrįžti.

Vanduolis

A. A. ADOLFUI ORVIDUI, DIDŽIAJAM ŠAULIUI-ŠVIE- SOS ŽIBURIUI UŽGESUS

Prisimintini tie laikai, kai Tėvynė kėlėsi iš numirusių, kai tamsiausiose tautos dienose dvasinės didybės atgaila veržėsi iš senovės gelmių, kad paveldėta Karalių, Didžiųjų Kunigaikščių šlovė būtų atstatyta. Tuo netikru ir pavojingu laiku ir gimsta pasirodo tautos žiburiai: kovotojai už didžias idėjas, didvyriškos drąsos asmenybės. Tokių turėjome, ir jomis didžiujamės!

Beardamas tėviškės laukus, išgirdau sklindantį aidą, kai sudrebėjo lietuviškoji žemėlė, nusipurtindama vargus, kančias ir svetimųjų priespaudą. Lietuvis, apšviestas "Aušros" pragiedruliais, jaunimo užsidegimas ieško ti šviesos, tiesos ir laisvės, tai entuziazmas dar nepatirtas garbingoj mūsų tautos istorijoje, toji 1918 metų dvasia sukrėtė iš trobelių išeiti į kovą dėl tautinio valstybinio integralumo.

"Važiuk į Šiaulius", tarė kaimynas (nors 56 km. kelio tais laikais buvo varginantis žygis arkliais). "Tenai gursi žymų švietėją, kuris ruošia moksleivius egzaminams, Adolfas Orvidas. Tai

gentų patriotų šeimoms, su-
lenkėjusiuose Šiauliuose."

Kai aušrelė aušta, artinasi diena... Skubinuosi jau 12 liepos 1918 m. su kitais tokiais pat draugais, beieškančiais šviesos, klebenu Adolfo Orvido duris. Koks nusimainimas, po 58 metų sužinojau tiesą. Jis iš Cicero laiške rašo: "Jūsų grupės mokyti neteko, nes tą vasarą buvau iškviestas vykti į Kriaukėnus Jakševičių vaikams mokyti - du brolius ir dvi seseris - ruošti juos aukštesnes klases. Jie visi keturi per vasarą sunkiai dirbo, bet nežūrint to didelio darbo, visi vaikai per didžiuosius darbymečio laikus triūsė laukuose-prakaitavo".

Laisvę paskelbus, reikia ją apginti, tūkstančiai uždegtų sielų plaukia į kovos lauką. Organizuojasi mūsų jaunutė kariuomenė, neatsilieka šauliai - partizanai, nes 1919-20 m. tamsios dienos mūsų "Aušros" prikeliai tautai artėjo. Ir čia A. Orvydas parodo savo plačią iniciatyvą, veda būrį jau ginkluotų šaulių per Šiaulių miestą. Jo komandos garsios ir aiškios, žygiuojame Kuršėnų gatve, dainuojame su pakilia nuotaika išdidžiai: "Girios kalneliai, sveikiname jus, ruoškite drąsoliams tinkamus kapus. Tai entuziazmo, dvasinio pakilimo momentas. Įveda į gimnazijos kiemą. Tarpduryje pasirodo su saulėta šypseną gimnazijos direktorius Antanas Klupšas.

Pavojus didėja, priešas veržiasi gilumon, kariai šaukiasi pagalbos - jūs, mokinukai, užimkite užfrotės postus, saugokite mūsų gyvybinius postus: tiltus, sandėlius, nes sabotažo pavojus didelis!

Kasgi daugiau, jei ne Adolfas Orvidas išgirs tą šauksmą, kas labiau supras baisų pavojų. Tuoju suorganizuoja sargybą: A. Orvidas sargybos viršininkas, sargybiniai Každailis, bene 6 kl. moksleivis, aš ir dar du (pavardžių neprisimenu - gal-

la). Veda mus per miestą, prie geležinkelio stoties, į tuščią, šaltą namą. "Štai", sako, "sargybos bustas". Ir aiškina mums sargybinio, atovinėjo poste pareigas ir teises, nes, taria, šiame sunkiame ir kritiška momente mums teko garbė ir privilegija padėti kariams. Iš tolimesnės perspektyvos žiūrint, dabar reikia stebėtis iš kur A. Orvidas, berods, būdamas VII kl. mokinys, žinojo, ir kur pasisėmė karinių žinių, kaip igulos tarnybą, vidaus bei drausmės statusus ir kt.?

Paskutinį kartą šioje ke-
lionėje susitikom, išėjus iš koncerto AIDAS. Pasveikinau jį, tardamas, kad jis stiprus, judrus, geroj nuotaikoje. Nusišypsojęs, lyg pasi-
džiaugė, sakydamas, kad jau septynios dešimt devyni...

Tai tikras mūsų laukų ir girių žiburėlis, visiems švietė, visiems laimės linkėjo ir, rodos, priešų neturėjo. Palydėjau iki Kalifornijos gatvės, atsisveikinom, paspaudžiau ranką tam miera-
m sargybos viršininkui Šiauliuose, kuris vedė mus į postus, šaltą žiemą, vėjui staugiant. Kas nušvies žmogaus likimą, kas pasakys, jog čia pat kelionės riba... ir tai buvo prie Kalifornijos gatvės 1978 m. gegužės 21 d., 18 val., tai buvo paskutinis pasimatymas ir sudiev.

Ilsėkis ramybėje, Tėvų žemėje išaugęs, didis lietuvi, šviesos nešėjau sunkiausioj valandoj Tėvynėj, Šaulių sargybos kūrėjau!

Klemas Čeputis

IŠ SMULKIOSIOS LIETUVIŲ TAUTOSAKOS

- SUSIRAUKES, KAIP SUODŽIUS BRAUKES -
- KAS KAM SKIRTA, KAIP KOJA ĮSPIRTA -
- KOKS PAUKŠTIS, TOKIA IR GIESMĖ -
- DIEVE PADĖK IR BĖGANČIAM. IR VEJANČIAM

NEPRIKLUSOMA LIETUVA

LIETUVIŲ MOKYTOJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ

L. EIMANTAS
(pabaiga)

Šių metų mokytojų studijose šalia intensyvaus darbo būta ir tikros atgaivos ir pasigėrėjimo valandėlių. Trečiadienio vakare visi šventiškai nusiteikę turėjo kūrybos paskaitą mums net trys žinomi išeivijos poetai.

Vakarą pradėjo Stasys Santvaras ir efektyviai bei artistiška prasidėjo. Poeto vaizdai apie tai nukėlė mus į tikrosios - nemeluotos meilės sferą. "Mes dažnai lyg bepročiai į mirtį bėgam tekini". Pro dūminius langus neįstengiam pažvelgti į žmogaus paskirtį ir amžiną gėrį. Poetas lyg klausytų: "Argi mano kaltė kad dar tikiu gėrį". Šalia kitų priemonių žmogų galima nuduoti ir žodžiu. Mes dažnai atsiveriam lyg žalio stiklo langais ir kas rytoj galės pažūrėti pro juos? Tik saulės asara tyra. Ji gi ne žmogus: ir lašo jai užtenka. Taip žmogus ir eina tolyn pamiršęs, kad "žemės grumstas juk pats esu".

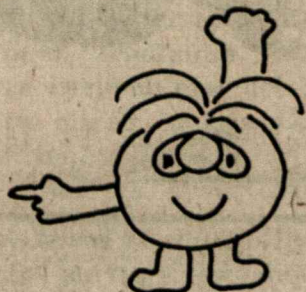
Visai kitoks poetas kun. Leonardas Andriekus. Tai rimties, susitelkimo, paprastumo ir simbolių ieškojimo reiškinys. Mes tuo tarpu čia ieškom, kažko ieškom ir... nerandam, o poetas moka pažvelgti į tryškančią saulėtekio vėdą ir pamatyti, kad tik saulės danguje nesimaišo. Poetas įplaukia į nuosavą jūrą, o mūsų daug kas dangstosi... iš dabarties. Į tai žvelgdamas poetas save įsivaizduoja lyg trilypiu: "Mes esame trys - su manim kelione ir liūdesys".

Visai kitoks poetas kun. Leonardas Andriekus. Tai rimties, susitelkimo, paprastumo ir simbolių ieškojimo reiškinys.

Mes tuo tarpu čia ieškom, kažko ieškom ir... nerandam, o poetas moka pažvelgti į tryškančią saulėtekio vėdą ir pamatyti, kad tik saulės danguje nesimaišo. Poetas įplaukia į nuosavą jūrą, o mūsų daug kas dangstosi... iš dabarties. Į tai žvelgdamas poetas save įsivaizduoja lyg trilypiu: "Mes esame trys - su manim kelione ir liūdesys".

Tėvams

KAIP PADĖTI BŪTI GERU
MOKINIUI

Mokytojas Edward Strant pats dirbęs mokyklose 13 metų, tarp kitų patarimų, ypač stūlo atkreipti dėmesį į šiuos punktus:

1. Rūpinkis vaikų sveikata - geru matymu, grūdeitmu ir gera bendra savitajautal - talyra pagrūdinės gero mokymost sąlygos.
2. Pagirk vaiką už pastisektimus. Tai sustiprina jo norą mokytis.
3. Būk kantrus, jeigu namų darbuose pakartotinais suklįsta. Kartais reikia pakartoti žinias iki 15 kartų, kol jos pilnai absorbuojamos.
4. Kai kurie vaikai mokosi greičiau, negu kiti. Nelygink savo vaiko su tokiats ir ne uždėk jam bereikalingo rūpesčio. Tegul vaikas žino, kad yra mylimas, nors ir lėčiau mokosi arba yra netoks gabus, kaip kiti.
5. Jeigu yra problemų mokykloje - nedelstant susitiek su mokytoju!
6. Padaryk iš televizijos savo tarną, o ne poną.
7. Partink kartu su vaikais jiems tinkamą programą ir vėliau pastalkbėk apie tai, ką buvo matę.
8. Nuvesk vaikus į domtas vietas: gamtos ar mokslo 1979. IX. 12

centrus, zoologijos sodą, meno galeriją, traukinto stotis, farmą, dirbtuvę, uostą ir t.t. Tai pažadins jų susidomėjimą įvairiais dalykais ir duos įvairių išpažintų. 8. Skatyk su vaikais: Ne pyk, jeigu klausimais nutraukia tavo skatymą. Iš klausyk jų ir padiskutuok. 9. Tatyra mokymosi pagrindas. 9. Lestk vaikui tau pasaktyti. Tai sustiprins jų patstikėjimą savimi ir padės geriau suprasti, ką skatė. 10. Tegul tavo namuose būna įvairios skatymo medžiagos. Daug didesnį išpažint padaro vaikui pačių tėvų skatymas, negu jų žodžiai, kad reikia skatyt. 11. Įvairiomis progomis dovanok vaikui knygy. 12. Ištrpk iš laikraščių idomenis straipsnius ir duok vaikui.

Iš savo pusės galėtume pridėti - skatyk savo vaikui lietuviškus eilėraščius, pasakaites, patarles. Nustebst pamatęs, kaip tai jiems patinka! Nejučiomis padėsi jam pramokti geriau lietuvių kalbą, patvairinti ir savo žodyną.

Partnko El.

Dar kitoks poetas Antanas Gustaitis. Jis bando visada ir visur lyg juoktis, nors kai kur galima išvelgti jo asaras... pro juoką. Jis šį kartą bandė mus nuteikti, kad rašas pomirtinius eilėraščius ir matas, kaip karstu užvožiam tai, kas kada žėrėjo... Jis matas, kaip melas sužydi ir tiesa supūna.

Užbaigai paskaitė jis humoristinių, sakyčiau prozinių kūrinių, kuris taip pat buvo pilnas perkeltinių - poetiškų vaizdų. Mums buvo pavaiduota garbingo amžiaus sulaukusio žmogaus jubiliejinė pagerbimo diena, kur apskčiai išskaičiuoti viengručiai bičiuliai, ir žinoma, jiems mirus - jų našių žmonių postringavimai.

Kitą vakarą vėl iš arčiau susitikome su visai kitos rūšies kūrėju - dailininku Viktoru Vizgirda, kurį mums apibūdino studijose dalyvavęs literatūros kritikas Vytautas Jonynas.

Vizgirda - neramios dvasios kūrėjas. Jis 1932 m. Nepriklausomoje Lietuvoje įsteigęs dailininkų kolektyvą "ARS". Išeivijoje dailininkas taip pat kovojęs prieš sustabarėjimą. Jis yra pasirašęs manifestą apie kultūrinę nuosmukį mūsų išeivijoje.

Šį kartą dail. Vizgirda mums parodė gausybę skaidrių iš Lietuvos. Jo tikslas buvęs iškelti Vilniaus Universiteto 400 metų sukaktį ir duoti dabartinės Lietuvos dailininkų kūrinių apžvalgą. Ir pamatėme daugelio dailininkų atvaizdų bei jų kūrinių, tiesa, skaidrėse, kurias jis taikliai apibendrindavo. Tad patyrėme, kas ir kaip dabar Lietuvoje kuria... Dailininkas paneigė daug kur girdimą nuomonę apie dabartinę Lietuvos dailę ir kūrėjus: "Ne tiesa, kad dabar Lietuvoje kuriama tik pagal nustatytas socialistinio realizmo doktrinas. Yra abstraktinio meno darbų ar bandymo, atremtų tik į mūsų liaudies kūrybos motyvus. Ne visi kūrėjai yra valdžios globjami ar gausiai šelpiami. Yra kūrėjų, kurie esamai sistemai nepriimtini ir todėl... nutylimi. Jie vargingai gyvena, bet visgi tyliai dirba..."

Taip pat vieną vakarą mums buvo parodytas spalvotas filmas iš Clevelando Grandinėlės gastrolių pas Los Angeles lietuvių.

Mokytojas Vytautas Matulaitis iš Kanados (Toronto) ištatė parodėlės forma savo ir mokyto A. Abromaitienės pagamintų vaizdinių priemonių rinkinius, kuriuos šiemet išleido Kanados Lietuvių Švietimo Komisija.

Daug kas šiomis mokslinėmis priemonėmis dėmėjosi ir turbūt jas įsigys. Tiesa, Kanados lietuvių mokyklos tų priemonių jau yra gavusios.

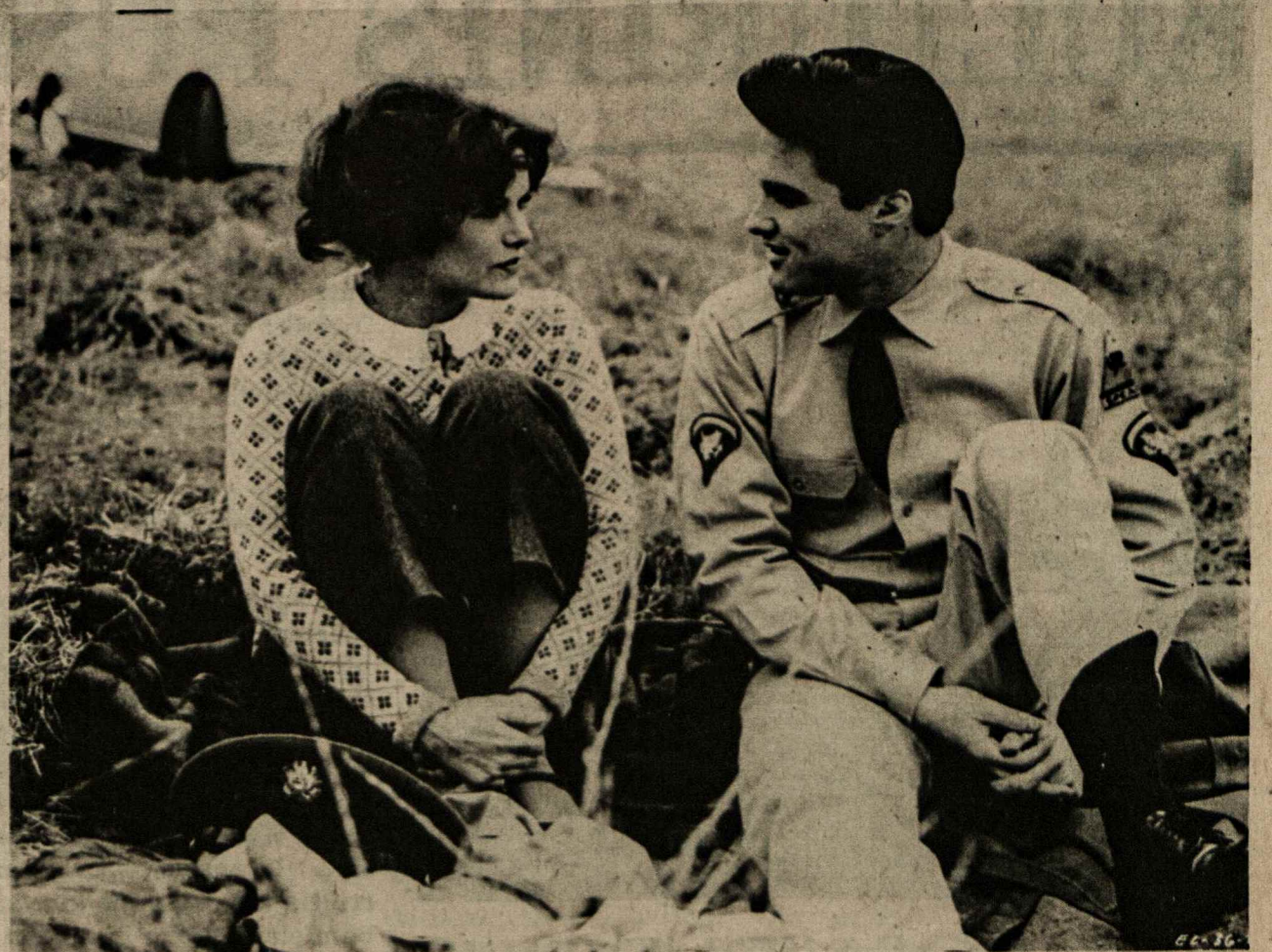
Studijų užbaigimo diena šeštadienis - paskutinė studijų - diena. Ji pradėta mokyklų vedėjų pranešimais. Dalyvavo 12 mokyklų vedėjų. Jų pranešimai ir pasave esamų sąlygų nušvietimas, atrodo buvo naudingas visiems. Tą pačią dieną buvo ir referatai apie administracines mūsų mokyklų problemas. Mokyklų vedėjų reikiamus privalumus aptarė iš Chicagos atvykęs Julius Širka. Iki šiol nebūta jokių instrukcijų ar kursų mokyklų vedėjams. Nors šis postas mokykloje yra svarbus. Mokytoja Gečienė iš Philadelphia visgi pridūrė, kad Amerikos Rytinių pakraščių lietuvių mokytojai yra labai atydziai svarstę ir nustatę mokyklų veiklos statutą.

Uždaromajame posėdyje mūsų švietimo vyr. organai ir šių studijų vadovas nuširdžiai dėkojo visiems dalyviams už darbingą studijų savaitę, linkėjo našaus darbo grįžus namo.

Viską susumavus, studijų dalyviai priėmė kelias rezoliucijas, kurios lietuvių: 1. Reformuotinus rašybos dalykus; 2. Mūsų jaunų šeimų paremimą auklėjimo reikaluose; 3. Lit. Pedagogikos Instituto reikšmę ir būtinumą; 4. Steigimą prie mokyklų lietuviškai nekalbančiųjų skyrių; 5. Steigimą lietuvių kalbos kursų suaugusiems; 6. Pedagoginės psichologijos įvedimą mokyklose; 7. Įvedimą lietuvių kalbos skyriaus mūsų laikraščiuose; 8. Padėką Lietuvii Fondams ir visiems mūsų rėmėjams; 9. Pagarbos ir padėkos išreiškimą mokinių tėvams; 10. Įvertinimą ir padėką Vyr. Švietimo Organams, šių studijų vadovui ir Tėvams Pranciškonams.

Studijų savaitę užbaigta galingai aidint Tautos Himnui.

Reikia tikėti, kad studijų savaitę įvyks ir kitais metais, nes taitai yra naudinga. Niekas iki šiol, rodos, nėra gallėjęsis į studijas atvykęs ir čia pasisėmęs lietuviškos stiprybės bedirbant mūsų jaunosios kartos labui.

Iš filmo "Elvis" - aktoriai - Season Hubley ir Kurt Russell.

"SUVILIOJIMAS"

Ir KITOS IDOMYBĖS

Suvilioti galima pamerkus "Hound! Dog" parduota virš 7 milijonų. Jis vaidino 33 daug vaikų. Nori, kad dabar filmuose. Paliko nesuskaitiną generaciją pažintų dešimčių turtus, kurie gal niekad neišsibaigs dėl jo sunkumą, nes tėvai juos per daug lepina. Jam jo vienmečiai niekad nepatiko nei gimnazijoje nei kitur, nes jie tei. Pirmoji sutartis pasirašyta su Elvis 35 tūkstančiams dolerių. Vėliau jis tiek uždirbdavo per minutę. Buvo vedęs merginą vardu Priscilla 1967 m. gegužės 1 d. 1968 m. vasario 1 d. jiems gimė dukrelė Lisa Marie. Jaunimas grupuojasi būriais, Apie Elvis parašyta šimtai kaip vilkai, ir akiai laikotūkstančių straipsnių. Jau si savo būrio susidarytos yra ir daugybė knygų, įvairių nuomonių.

Filme "The Seduction of Joe Tynan", įvairių vilionių pinamas Amerikos senatorius, čia pavadintas Joe Tynan, įsimyli svetimą moterį, pakliūva į politines pinkles ir pagaliau viskas pradeda riedėti vėl gerai.

Jaunas senatorius Joe Tynan (vaidina Alan Alda) turi gražių sumanymų. Jūs beveik susiranda kitą moterį. Namuose jo žmona (Barbara Harris) negali suvaldyti vaikų: mergaitė apie 14 metų, berniukas - kokių aštuonių. Tie du vaikai pameta protą, pasidaro lyg varniukai, lyg viščiukai; nei laikyti, nei kitiems parodyti. Panašių varnaviščių pilnos amerikiečių šeimos, kuriose vaikai neklauso tėvų, elgiasi priešiingiausiai, pakliūva į gatvinės nuotalkos pinkles. Retkarčiais į namus atvykstantis tėvas neįstengia išlyginti pesimistiškos nuotalkos.

Šiais laikais Amerikoje nėra didelių asmenybių. Kodėl? Gal todėl, kad stengiamasi visus laikyti lygiais, skaidyti balsus, ne žmonių sugebėjimus, asmenybes, sumanymus, drąsumą. Raginama plaukti su vandeniu. O koksai tas amerikietiškas vanduo, tuojau pamatysite didmiesčio centre, kur yra visokių žmonių maišalynė, dažnai vyraujant negrams, meksikiečiams ar bedarbiams. Jie, kaip ir daugelis politikų, su žydais priekyje, traukia kairėn. Teisingesnis sumanymas masiškai užduosinamas "lygybės" vardu.

Ir filme "Suviliojimas" beveik nėra teigiamų. Viskas blogai, visur pataikaujama iš noro ar reikalo. Taip, daugybės vėliavų, orkestrai skamba, masės besišypsantių veidų, bet visa tai yra arba papirkta, arba tokiai stilius, neturintis jokio idėjinio pagrindo. Maždaug tokia ir yra šių laikų Amerika.

Pagamino Universal Picture. Parašė Alan Alda. Pagamino Luis A. Stroller. Muzika - Bill Conti. Vaidina Alan Alda, Barbara Harris, Meryl Streep.

ANTRASIS ELVIS

Elvis Presley buvo nepaprastai sėkmingas filmų artistas. Jis mirė 1977 m. rugpjūčio 16 d. Memphis, Tennesee, JAV-ėse, vos 42 m. amžiaus. Jo įdainuotų plokštelių pasaulyje parduota virš 500 milijonų. RCA plokštelė

FILMŲ PASAULYJE ★★★★★★

Algirdas Gustaitis

Foreign Press Association DUMBLYNE

turėjo pasikalbėjimą 1979 m. rugpjūčio 21 d. I Beverly Hilton Kurt Russell atėjo atlapais marškiniais, tamsiu švarku, tirstais, tamsiais plaukais. Kalbavienoda, be didesnės tonacijos, taigi, nuobodoka. Pirmą kartą Elvį sutiko 1963 m. filme "It Happened at the World's Fair". Tenai turėjo mažutę rolę. Dabar Kurt yra 28 m. amžiaus. Buvo sportininkas (baseball), bet sužeistas, pasitraukė. Vaidino įvairiose TV programose. Vedęs artistę iš filmo Elvis "žaviąją Season Hubley, vaidinančią Priscilla Presley.

Pradėjęs vaidinti Elvį įsitikino, kad apie jį nieko nežino, be paprasčiausių faktų. Elvis buvo dideliai kontraversus: čia malonus, čia piktas, ten linksmas, ten vėl piktas čia taupus, čia vėl duosnus. Žinojo savo talentą. Mylėjo motiną, Ameriką.

Filme vaidina geriausiai atrodanti. Neįmanoma peraukšlėti Amerikos visuomenės ko simanancio žmogaus? Tegalia spėti ar patiks žiūrovams. Bevaldinamas Elvį numetė 25 svarus. Artistui visą laiką galvoti apie vaidybą yra kvaila. Vaidink kaip atrodo.

Būdamas sportininku draugavo su sportininkais, kurie to karšti pietūs, šampanas, kito nežino, kaip tik tos srienuotraukos. ties sportą. Tokie ne tik nieko nežino apie pasaulio vykius ar politiką, bet net savo aplinkos, jei tai nėra susiję su sportu.

Gyvename generacijoje, kur galima puikiai gyventi be jokios kompeticijos, jei moki laviruoti. Jis nori daug keliauti, sportuoti (slidinėti),

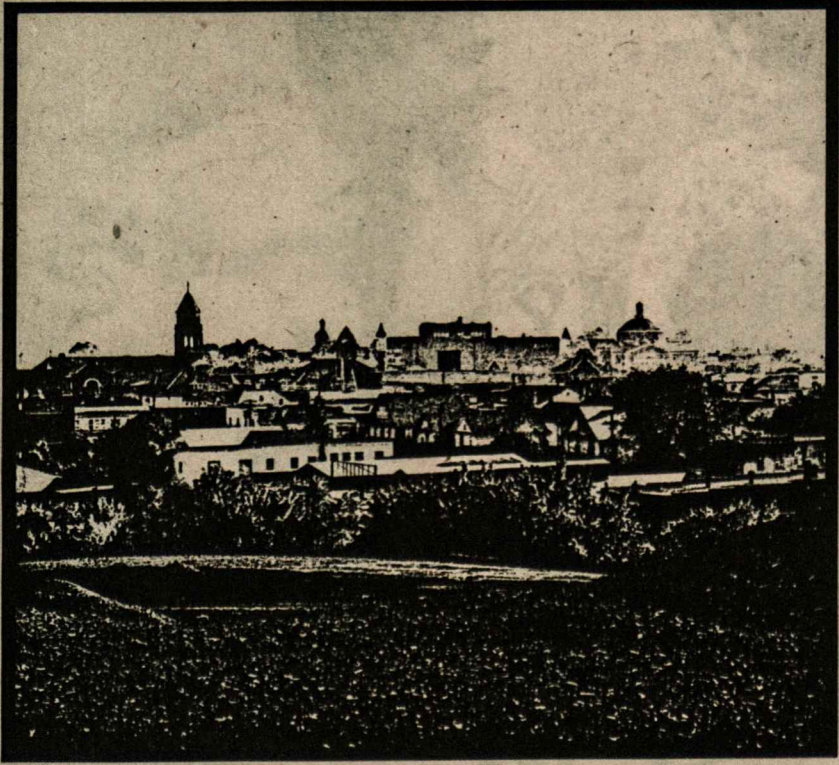
Amerikiečių filmų artistė Jane Fonda visam pasauliui žinoma kaip demokratijos nekentėja, komunizmo garbintoja. Karo metu ji buvo nuvykusi į Šiaurės Vietnamą, norėjo nušauti amerikiečių lėktuvą, ragino JAV-ių karijus nekariauti ir t.t. Kai ją Kalifornijos gubernatorius J. Brown paskyrė į California Arts Council (Kalifornijos Meno Valdybą), Kalifornijos senatas nubalsavo tą paskyrimą nepatvirtinti. Netrukus būrys amerikiečių (taip, amerikiečių, ne vietnamiečių!) filmų artistų didžiausiam dienraštyje Los Angeles Times 1979.

VIII. 8 d. įdėjo skelbimą per visą puslapį, smerkiantį senatorius. Nėgana to, gubernatorius J. Brown išvadino senatorius tokiais žodžiais, kurių čia negalima pakartoti. Klausimas, kodėl tiek daug triukšmo dėl raudonumo? Kodėl į Meno Valdybą nepaskirti lietuvių ar šiaip objektyviai galvojančio ir apie meną bent šiek tiek nu simanancio žmogaus?

VESTUVĖS JŪROJE

Aną dieną buvau pakviestas (su žmona) dalyvauti vestuvėse jūroje. Apie tris valandas plaukiojome jūroje puikiu trijų stiebų buriniu laivu. Vestuvinių apeigų metu grojo muzika iš juostų. Po to karšti pietūs, šampanas, kito nežino, kaip tik tos srienuotraukos. Pasirodo, vestuvėms, baliams, šventėms išnuomojami laivai. Priima nuo 40 iki 100 žmonių, už kiekvieną iš anksto užmokant. Galėtų ir lietuviai pasinaudoti. Kreiptis: Ports-Q-Call Village, San Pedro, California 90731. Telefonas : 213-547-2833. Gero Vėjo!

KULTŪRINIS PUSLAPIS

VASAROS VIDUDIENIS

Liudas Dovydenas

ATSIŪSTA PAMINĖTI:

Liudas Dovydenas-Vasaros Vidudienis. Apysakos. 1979. Chicago. Išleido Algimanto Mackaus Knygų Leidimo Fondas. Tiražas 800. Aplanko nuotrauka Jono Dovydeno. 242 psl. Kaina nepažymėta

Iš: Vasaros Vidudienis Liudas Dovydenas

Taip klausai sūnaus, ir man dūgt, kad aš jo jau nesuprantu. Modernistas, o kas tas modernistas? Aš nežinau ir sūnaus nedrįstu klausiti, ko gero pamanyt: kokio kvalio tėvo sūnus - akademikas.

Tuo metu kėman - polietija! Sūnus išbalo. Ko jai dabar? Du polietininkai. Ateina ir klausia: "Tai jūs šaukėt polietiją? Kas atstikto?"

Sūnus neatgauna žodžio, tik rankas kėstelėjo. Ir aš nežinau, užmušk - nežinau, kad, kaip. Tik ūmai man galvon: gal aš užgriebčiau ir paskutini?

Tada polietija iškalba: kiek jte turėję bėdos, kol suradę, kas juos pašaukė. Suskambėjęs telefonas, pakėlė tritubelę ir netįgindę atsakymo. Per centrinę atsekę. Taip pasitarkę, kai koks senas žmogus, vntėšas nelaimėje vos pajėgęs išsukti numerius. Polietija išvažiavo, o sūnus ir tars: "Matai, Father, išsukai visus numerius. Ši kartą be reikalo, bet polietijos numerius išdėk galvon".

Išdėjau. Ir naktį matau, atsimenu aš vieną numerį. Bet ar visada žmogus gali pasinaudoti polietija? Negalėjau. Kaip tik tada... ranka sustingo.

Sūnus ima pataisyti juodu teptuku. Greit nudažė. Ne be reikalo sūnus penketą metų akademijoje rašė ir patisė: "Tai kas čia, Mykolai, grabortų pašaukti?"

"Ne, Father, tai kiti atlikę. Čia, atsimink, šauksit daktarą. Ant grabo numeriai - daktaras. Ar šauksit, ar nešauksit, mirtis vistiek, todėl - grabas. Ir iš viso, Father, kai daktaras gerai kštentus iškratys, grabas - vienas gerumas". Patinka juokauti sūnui.

CHRUŠČEV

REMEMBERS

(i anglų kalbą išvertė S. Talbott, įvadą, komentarus ir pastabas parašė Ed. Crankshaw)

(tėsinys)

Centralinis Komitetas pastūlė, kad aš būčiau trgti į jungtas į delegacijos sąstatą. Nesiginsiu, kad labai troškau pasinaudoti proga susitikti su reprezentantais JAV-bių, Anglijos ir Prancūzijos teisingumui į tarptautinių problemų sprendimą.

Sovietų Užsienio politika tuo metu stekė taikingos egzistencijos. Vakarų vadai, tačiau, turėjo ką kitą omenyje. Jie norėjo sustarti su mumis dėl politinės situacijos Artimuose Rytuose, bet pagal savo sąlygas. Jie vistiekai nestrūpino atkreipti dėmesį į interesus ar pagetdavimus Sovietų Sąjungos ar kitų socialistinių kraštų. Jų tikslas, taip pat, žinoama, buvo ir atstatyti kapitalistinę sistemą kraštuose, kurie buvo išlatsvinti Sovietų armijos II Pas. Karo metu. Jie ypač norėjo atplėšti Lenkiją iš socialistinio bloko. Bet mes žinojom, kad pats pagrindinis tikslas, kurio sieks Genevoje anglai, amerikoniai ir prancūzai - tai taip jų vadinamas "Vokietijos sujungimas", kas tikrumoje reikštų išstūmimas socialistinių pajėgų iš Vokietijos Demokratinės Respublikos. Kitats žodžiais tariant - likvidavimas socializmo Demokratinėje Vokietijos Respublikoje ir sukūrimas vienos kapitalistinės Vokietijos, kuri, be abejonės taptų NATO nariu. Mes gi norėjome paprastai pasirašyti taikos sutartimą, kuris pripažintų egzistenciją dviejų Vokietijų ir garantuotų, kad kiekviena jų galėtų vystytis, kaip jų pačių žmonės būtų nutarę.

Sūnus lėpta išstūmėti numerius. Bandau išsukti numerius polietijos, daktaro. "Paskutinis numerio nesuk", pastebi sūnus. Aš taip ir darau.

- o -

Po visko susėdom atskirėpti, o man širdis tvakst smarkiau ir lėčiau - pingto galia. Kam tas telefonas? "Iš Dytrotto pašaukti galėtu, nes ten važiuoju su savo pavelslats ir žmonėms rodysiu. Nors modernistų žmonės nesupranta, tėvai. Mat, jie nenori sutikti su mintimi, kad jie netšmanėliai. Modernizmas, tėvai, greit pasaulį patims už pačios gerklės. Nors pasaulis modernistų nesupras. Ir gerai kad nesupras - durntus didžiuojasi tuo, ko jis nesupranta."

* * * * *

Taip mane aprūpino numeriais. Ir skamba, jei kas pašaukia. Iš pradžių Burkutis Džio pašaukdavo vakare. Ale emė žmogutis ir numirė. Vienoj šachtoj dirbom. anglis kasėm. sakyti, alkūnė prie alkūnės. Paėmė ir numirė. Sėdžiu vakare tamsoje, - elektra brangsta kas pusdienis. - o, regis, suskambės, kad ir patamsy. Būdavo, net pašoku. griebiu tą juodą samtį, o aname gale ir tsi-liepia: "Alie, ar tai tu. smirdale. Povilai. Čia - Burkutis". Ir apsakys, kad jam kojas - daugiausia dešinę - ar trauktis kri kirminu grayžia; kad šuo, toks pats nusenęs, be niekur nieko ima naktį loti vaiduoklius. kad alų, pusę butelio nugėręs, užmiršo užkišti, kad... Ir taip gražiai išsikalbam. Rūpindavau, jei per ilgai užsiplėpam. Sūnus nuramino: "Tau nekaštauja, kai kitas pašaukia, o tam pačiam miestie gali kalbėtis su draugais iki soties dienos. Mokestis nepakils".

Berniukas, Sudargų jaunylis Charlis, kartais: "Hallou. dėde Pol. čia Čalis. Sudargas". Tiek ji grama ir teisėmokė. Kartais išikišdavo pakalbėti ir grama Pranė, virtusi Frenčis, bet, matai, ir tie ištrūko Floridon. Ten sako. visada šilta.

O metai eina sau. Iš kaulų girgždėjimo spėj, kiek nutekėjo laiko.

Kazys Jakubėnas

IR ŠLAMĖJO BERŽAS

IR ŠLAMĖJO BERŽAS, ., LIEPA MAN ŠLAMĖJO
JIE ŠLAMĖJO DŽIAUGSMĄ - SIELVARTAS ATĖJO.

O. ŽALI ARIMAI, JŪS JAVAIŠ NUSĖTI,
ARGI JŪS GALĖJOT VARGĄ MAN LINKĖTI ?-

PRIEBLANDA UŽĖJUS DENGIA ŽALIA KALNĄ,
GAUDŽIAT, ŽALIOS PUŠYS, GAUDŽIAT MAN NELAIMĘ.

PIEVOJ DALGIS ŽVANGA. TEN DAR ŽELS ATOLAS,
MAN NEGRIŽT Į ŪKĮ, KUR PRAŽUDĖ SKOLOS.

VIEŠKELIS PRIEŠ VEIDĄ. VIEŠKELIS Į TOLĮ,
DAUG JUO NUŽINGSNIAVO JAU NELAIMĖS BROLIŲ

TELEFONAI ŪŽIA, SKRENDA VARNA JUODA.
SAMANOTĄ GRYČIĄ ANSTOLIS PARDUODA,

PAKELĖJ RAMUNĖ BALTUS ŽIEDUS KRAUNA,
KAS MANE PRAŽUDĖ ? KAS IŠVARĖ JAUNĄ ?

TYLI RAMUNĖLĖ, TYLI ŽIEDAS BALTAS,
TYLI SVIETO ŠIRDYS - AKMENINĖS, PALTOS,

Tuo metu manau svarbiausias tikslas turėjo būti išsaugojimas taikos, bet Vakarų pajėgos dar vis spyrėsi ir nenorėjo sutikti su pačiais pagrindiniais nuostatais, kurie būtų galėję padėti pagrindą tikrai taikai. Todėl Genevos susitikimas turbūt nuo pat pradžių buvo pasmerktas nepasiekimui, bet vistiek naudingas kitats atžvilgiu. Pirmausia, vadams keturty didžųjų pajėgų davė progos vieni kitiems pasimatyti iš arti ir pasikeisti neformaliai nuomonėmis, dažniausiai prie pietų stalo po oficialių sesijų.

Deja, mūsų delegacija iš pat pradžių, vos paklituvus į Genevos aerodromą, atsidūrė nepalankioje situacijoje. Kitos delegacijos atvyko keturių motorų lėktuvais, o mes atskridome kukliu dvimotoriu Iljushin. Jų lėktuvai buvo kurkas išpūdingesni negu mūsų ir tas palyginimas mus priverė jaustis nepatogiai.

Vyko ceremonija keturių delegacijų garbei, karinis paradas, kurį prittmti buvo pakvietę kiekvienos grupės vadai. Per tą ceremoniją įvyko nemalonumas. Bulgantinas, mūsų delegacijos vadai, turėjo išstiepti ir prittmti garbės sargybą. Vos tik jis pastrošė tai padaryti, šveicarijės ceremonijos karininkas staiga atsistojo visiška priešaš mane ir stovėjo atsukęs nugarą tiesiai man į nosį. Mano pirmas impulsas buvo nustumti jį į šoną. Aš supratau, kad tai jis padarė pagal šveicarijos vyriausybės įsakymą. Jis turėjo prittmėti, kad aš netėčiau kartu su Bulgantinu prittmti sargybos. Man buvo neleidta įstungti į tą ceremonijos dalį ir šveicarijos vyriausybė labai storžieviskai pastatė tą vyrą tiesiai prieš mane! /Nors Chruščev'as visą laiką pabrėžė Bulgantino vadovavimą bet tik roji Chruščev'o vadovaujančioji pozicija visiems buvo labai akivaizdi. Kn-os Kom./.

Vykstant į savo rezidencijas, pastebėjau, kad Eisenhower'io saugai bėgo paskui jo automobilį. Tai man atrodė labai keista. Žmogutis prisilaukė automobilio greitai nėra taip lengva, nei pačiam automobilui prisilaukti prie pėsčiojo. Po keturių metų mačiau tokį pat vaizdą, kuomet Eisenhower'is mane pastikio Washington'o aerodrome mano lankymosi Amerikoje pradžioje. Ir vėl tie smagus vyrukai iš jo saugų tarpo bėgo kartu iš paskos jo

DAGYS klajoja ir galvoja. Eilėraščiai-Poemos-Epas. Išleido pats autorius, skulptorius J. Dagys. Toronto, 1979. Tiražas 800. Spausdino Litho Art.

Knyga gausiai iliustruota dailininko-skulptoriaus-autoriaus darbais. Eilės-ironiškos, komiškos, lyriškos.

Dagys

BERNIOKAI

Kiek toliau būrys vaikų
Atrodo. varžosi lenktynių.
Jie gauda. stumdo vienas antrą.
Keli iš karto žemėn krenta.
Voliojasi - ir vėl pakyla
Ir kaujasi. net ausys svyla.
Ko jie taip siaučia? Kas įvyko?
Neklausia siausdami vaikai.
Pradėję nuo mažų dalykų.
Iniršta taip, kad amžinai
Atrodo. mušis. išdykaus,
Kol viršų kas ar galą gaus...

STUDENTAI

Studentų didelis būrys
Triukšmauja, barasi ir deras;
Nežino pro kurias duris
Išėiti jiems pasaulin dera.
Vieni jų nori studijuoti
Ir knygas iš krepšelių traukia,
Kiti gi bando uždainuoti.
Bet talkininkų nesulaukia.

Taip jie ilgokai pasibarę
Ir ką daryti nesutarę,
Išlaksto į visus kraštus.
Palikę išpūdžius sunkius.

Dagio medžio skulptūra

automobilio kuris ir mane vežė į miestą.

Eisenhower'į pirmą kartą susitikau ne Genevos konferencijoje, bet karo pabaltoje, kuomet jis buvo atvykęs į Maskvą ir stovėjo ant platformos prie Lenino Mauzolio peržiūrėti Pergalės parodo birželio 24, 1945 m. Tai buvo jam esant generolu, o man Ukrainos partijos ir valstybės galva. Dabar, praėjus dešimčiai metų, mes vėl susitikome kaip savo kraštų atstovai. Pirmą mes stovėjome vienas šalia kito ant platformos, dabar reikėjo sėdėti prie skirtingų stalo pusų deryboms.

Jetgu man reikėtų palyginti abu Amerikos prezidentus, su kuriais reikėjo man derėtis - Eisenhower'į ir Kennedy'į palyginimas būtų naudingesnis Eisenhower'ui. Mūsų žmonės, kurį pareiga buvo studijuoti Eisenhower'į, man yra pasakę, kad jie mano, jog jis vidutinis karinis vadai ir silpnas prezidentas... Jis buvo geras vyras, bet nelabai griežtas. Jo charakteryje buvo kažkas minkšto. Genevoje pamačiau, kad jis per daug priklauso nuo savo patarėjų. Man buvo labai atšku, kad būtų JAV prezidentu jam buvo dėl delė našta.

Mūsų pasikalbėjimai su Amerikos delegacija bendrai imant buvo konstruktyvūs ir naudingi abiem, nors nė viena pusė nepakeitė pagrindinių savo nusistatymų bet ko kiu reikalu. JAV toms dienoms atsiskakė net ir mažiausių koncesijų, nes John Foster Dulles dar buvo gyvas. Tai jis nusprendė JAV užsienio politiką, ne prezidentas Eisenhower'is. Štai ką pastebėjau Genevos sesijose - kas mano toki tvirtinimą dar labiau patvirtuos. Visų keturių delegacijų galvos pakatomis vadovavo sesijai. Kai atėjo eilė Eisenhower'ui - šalta jo sėdėjo Dulles. Aš sėdėjau ties kairės šalta Bulgantino ir atstradav šalta Dulles, o gal ten tarpe buvo vertėjas. Kiekvieną atveju aš matydavau, kaip Dulles parašydavo pastabas ant popieriaus ir nuplėšęs bet sulankstęs, paktisdavo po prezidento ranka. Eisenhower'is tada išvyniodavo, paskaitydavo prieš padarydamas sprendimą. To jis labai sąžiningai laikydavosi, kaip mokytukas savo mokytojo. Mums būdavo labai sunku suprasti, kaip valstybės galva galėjo taip nustžeminti prieš visų kitų delegacijų narius. Tikrai atrodė, kad Eisenhower'is perleido galvojamą Dulles.

/bus daugtau/

NEPRIKLĄUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

SIELOKIS LIETUVAI R ŽINOK
JOS VARGUS

LIETUVOS ŽIRGYNAI

Žirgynai jau senovės Lietuvoje turėjo išsiskiriančias tradicijas, siekiančias net priešistorinius laikus. Anglosaksų IX šimtmečio keliautojai kalba apie senųjų prūsų pagarbą greitiems žirgams ir įvairias jų lenktynes.

13 a. šaltiniai mini sparčius lietuvių žirgus, raftelių kautynėse. Jie perplaukdavo net patvynusią Dauguvą.

1367 m. netoli Kauno Ordino riteriai pagrobė 800 arklių iš Lietuvos valdovo žirgyno. 1379 m. Livonijos Ordinas iš vieno žemaičių žirgyno prie Medininkų išsivedė 400 arklių.

Filandrijos keliautojas Žilbertas de Launa rašo, kad 1414 m. Trakuose matęs milžinišką žirgyną. Jo tvirtinimu, Vytautas savo asmens pulke turėjęs dešimt tūkšt. pabalnotų žirgų.

17 a. Lietuvos didikai Radvilai, Pacai, Sapiegos Oginskiai, Ostrogiškiai. Bučikai, Chreplavičiai, Chodkevičiai ir kt. puoselėjo savo žirgynus.

Nepriklausomoje Lietuvoje buvo du svarbesni žirgynai: Kėdainių dvare kavalerijos arkiai ir Plungėje žemaitukų ir ardėnų veislės žirgynai.

Daug žirgų buvo parduodama Vakarų Vokietijai, Švedijai, Italijai, Suomijai ir Olandijai.

KAS SUTRAMDYS
CHULIGANA ?

Respublikos miestuose ir daugelyje miestelių yra didelių ir gražių parkų, kuriuose gausu retų ir brangių medžių. Tie parkai dabar vietinių gyventojų mėgstamiausios poilsio vietos, todėl svarbu, kad jie būtų kaip reikiant prižiūrimi ir tvarkomi.

Poilsio parkų tvarkingumas daug priklauso nuo vietinės valdžios organų rūpestingumo, o ypač nuo tų žmonių, kuriems pavesta tiesioginė jų priežiūra. Tačiau nors ir kaip rūpestingai jie tuos parkus prižiūrėtų, visišką tvarką juose sunku bus pasiekti, jei patys lankytojai jos nesilaikys.

Antai Kauno ažuolyno parke dažnai (ypač rudenį) aplaužomi suolai, išverčiamos iš žemės net jų cementinės atramos, numetamos bei išverčiamos šiukšlių dėžės. Tai, žinoma, chuliganų piktavališkas darbas. Ar jų neįmanoma sutramdyti ?

Prie parko yra kūno kultūros, Medicinos ir Antano Šniečkaus Politechnikos Institutų studentų bendrabučiai. Ar negalėtų šie bendrabučiai draugininkai nuolat budėti parke ir išaiškinti parko in-

Parinko J. P-lis
ventoriaus gadintojų "žyg-darbius" ?
("Švyturys")
Alfonsas Valašinas

MEISTRAS STATOSI
GARAŽĄ

Kasdien iš įvairių rajono vietų į Vilkaviškio butinio gyventojų aptarnavimo fotoateljė atvyksta žmonės fotografuoti arba atsiminti nuotraukų. Nemažas būrelis iš pat ryto susirinko ir ant radienį, rugpiūčio 14 dieną. Centrinio fotoateljė užrašas skelbia: "Dirbame nuo 11 valandos". Sulaukusius nurodyto laiko, atelje sutiko ne itin svetingai ir mandagiai: meistrė Ema Mikalauskienė buvo netgi nepatenkinta, kad sugužėjo šitieklį. Girdi, Vilkaviškyje yra ir daugiau fotografų. Eikite prie gastronomo, į Gedimino gatvę, ten greičiau aptarnauja ir greičiau padaro nuotraukas.

Dalis klientų paklausė ir nuėjo. Tikėjosi netrukus apsisukti ir grįžti namo - kaimė dabar juk karštas jaspūtės metas. Deja, čia fotografas Jonas Juškevičius dar nebuvo pasirodęs. Dviejose kambariuose laukę žmonės samprotavo, kur tas meistras galėjo dingti: pradžioje ne viena darbo valanda, o jo vis nėra. Paliktas šeimininko teisėmis jaunuolis visiems kartojo: "Fotografai išėjo labai svarbiu reikalu".

Apie pietus meistras sugrįžo. Pasirodo, kad J. Juškevičius parvyko nuo statomo savo garažo, kur rūpinosi, kad mūrininkai turėtų betono skiedinio.

Sako, tai ne vienintelis panašus atvejis. Beje, ir tą dieną nei vienas klientas negavo nuotraukų, nors jos seniai turėjo būti pagamintos.

TRADICINIAI KONCERTAI
PRIE MARIU

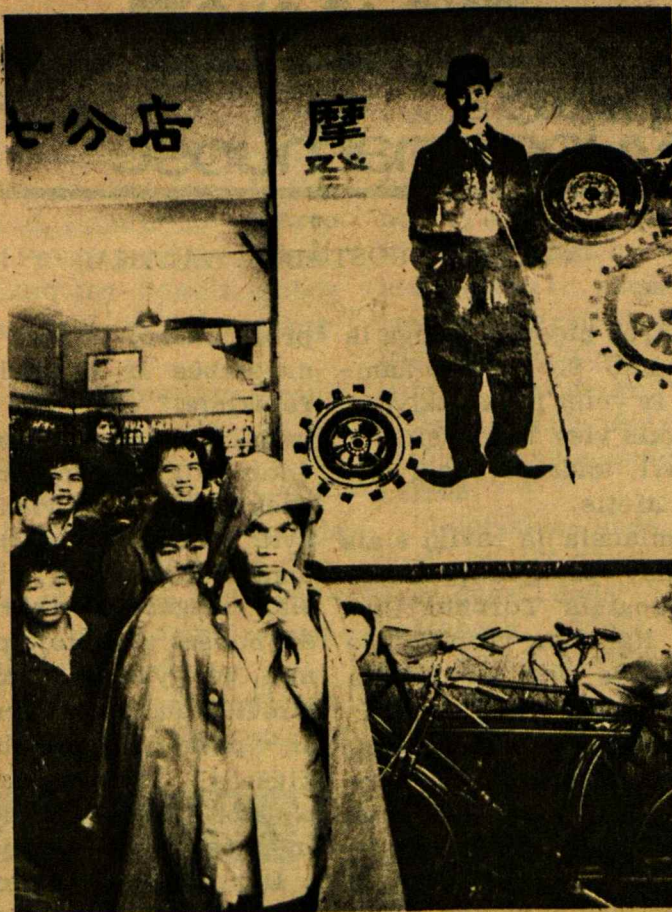
Respublikos nusipelnusio kolektyvo, tarptautinių konkursų laureato, Lietuvos kvarteto pasirodymu prasidėjo tradicinis kamerinės ir vargonų muzikos koncertų ciklas Nidoje bei Juodkrantėje.

Nerijos gyventojai ir poilsiautojai šio savaitgalio dienomis vėl sulaukė svečių. Jiems koncertavo muzikos ansamblis "Musica humana" ir Lietuvos nusipelnusi artistė G. Kaukaitė.

Nidos istorijos muziejuje liepos 7 dieną įvyko vargonų muzikos koncertas.

"MINDAUGAS" RYGOS
TEATRO SCENOJE

Latvijos J. Rainio akademiniame dramos teatre pastatyta J. Marcinkevičiaus drama poema "Mindaugas". Pastatymą režisavo Latvijos artistas Arnoldas Liniņis.

Šanajaus jaunimas stovi eilėje, norėdamas pakliūti į amerikonių filmą su Charlie Chaplin'u "Modernieji Laikai"

LAIKAS NEBEDIRBA SOVIETŲ NAUDAI

Rugsėjo 27 d. Amerikos viceprezidentas Walter Mondale pareiškė kinų tautai per Pekino televiziją, kad Amerika dabar skaito Kiniją savo sąjungininke, o tai reiškia, kad Amerika ne tik padės Kinijai, bet ir gins jos interesus. Viceprezidentas pažadėjo padėti statyti hidroelektrines jėgaines šalia svarbių statybų ir tai statybai atsiųsti karinius inžinierius.

Galima tik įsivaizduoti, kokį išpuolį tas pareiškimas padarė sovietams, kurie seniai dreba prieš Kiniją, o ką bekalbėti prieš jungines tų milžiniškų šalių jėgas ? Nauja santykių raida rodo Kinijos platų užsimojimą tapti visais atžvilgiais galinčia valstybe ir taip pat pirmaeile technologiniu atžvilgiu. Tikslas viso to yra gana aiškus: ne tik atsverti, bet ir pralenkti sovietų jėgą Tolimuose Rytuose. Ne tik sustabdyti, bet ir pašalinti sovietų pavojų dominuoti Ramųjį Vandenyną, kas jau liečia ir Amerikos interesus.

Visa tai, žinoma, yra džiugus reiškinys. Galų gale, pradama užkirsti kelią sovietų svajonei užimti visą pasaulį. Nors ta svajonė, normaliai galvojant, visada buvo absurdiška, bet sovietams taip neatrodė, nes juos lydėjo kažkoks negirdėtas pasisekimas ne tik laimint karą prieš hitlerinę Vokietiją, bet ir po karo, beveik be šūvio užimant Rytų Europą.

Dar esant Lietuvoje, niekam nei į galvą neatėjo mintis, kad skurdi, vokiečių sumušta Rusija, pasieks tokio laimėjimo. O ji vistiek laimėjimo pasiekė ir tas tik paskatino žengti pirmyn į "komunizmo laimėjimą".

Šiaip ar taip, toks absurdas ilgai negalėjo tęstis. Nors Rusija skelbiaviską laimėjusi dėka socializmo ir patriotinės liaudies pastangų, bet ištikrųjų dėka Anglijos karinės pagalbos pačiu kritiškiausiu metu. Jei ne ta pagalba, siekusi net ginklais iki milžiniškų skaičių tai apie Stalingrado pergalę niekas nebūtų girdėjęs...

Karui pasibaigus, Anglija ir Amerika buvo pagautos naivios iliuzijos, kad sovietai jau ir bus jų didžiausi draugai, nes bus įvertinti, ką gavo iš tų šalių. Sovietai gi iš to viso tik pasijuokė. Vietoje laukiamos draugystės, jie parodė kumštį. Matydami Anglijos, Amerikos politinį naivumą, sovietai pasuko į tolimesnius laimėjimus apgaulės keliu. Apgaulingos Teherano, Jaltos bei Potsdamo sutartys sovietams atidavė Rytų Vidurinę Europą su virš šimto milijonų gyventojų ir atidavė Rytų Vokietiją. Po to užėmimas visos Vakarų Europos beatrodė mažmožis.

Besiruošdami užimti Vakarų Europą, sovietai pradėjo veržtis į Aziją. Afriką ir net Pietų Ameriką. 1962 metais sovietai tiek išsismagino, kad Kubon atsigabeno atomines raketas, taikydami jas į Ameriką. Čia, tačiau, Kremliaus svajotojai patyrė pirmą nepasisekimą. Raketų išsigabėnimas atgal sovietams buvo didžiausias pažeminimas pasaulio akys, bet kartu dar didesnis pasiryžimas Ameriką suduoti kitokiu būdu. Prisiplėšę užimtų tautų turto ir mokslinių žinių, sovietai metėsi į tokį apsiginklavinimą, kuris galų gale pasaulį paklotų po jų kojomis.

Pirmieji tai pastebėjo komunistiniai kraštai: Jugoslavija ir Kinija. Jiems buvo per daug tos rusų ambicijos. Jugoslavija, nors yra ir komunistinis, bet labai patriotinis kraštas.

Kinijai Rusija pakvipo kaip nauja kolonistinė vergija. Abu šie kraštai sovietus rusus išmetė iš savo krašto su pasiūlykštėjimu. Nuo jų prasidėjo ir kitų tautų komunistų atsimetimas nuo laimėjimo.

Jony's Photo Studio
2680 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.
PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKSTYŅOS
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
ĮVAIRIOS PROGOS
TEL. 525-8971.
T. Laurinaitis

CFMB LIETUVIŠKA RADJO
PROGRAMA
RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11,30 iki 12 val. nakties.
PROGRAMOS VEDĖJAS
L. Stonkevičius, 1053 Albonel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

mais apsvaigusiu sovietų. Vietoje politinio idealizmo, pasirodė plikas rusų imperializmas. Nuo čia ir reikia skaityti sovietų kelią atgal.

Tas kelias atgal, žinoma, nebus toks trumpas, kaip norėtųsi kad būtų. Nors dabar jau Rusija yra apsupta laisvo pasaulio iš visų pusių, bet tas pasaulis dar toli gražu nėra pasiruošęs dar visur labai laisvai tebeveikia sovietų penktoji kolona. Tai kolonai išlaikyti sovietai negaili pavergtų tautų darbininkų prakaito. Išspaudžiami paskutiniai syvai ir iš lietuvių darbo žmogaus, palaikymui "didžiosios tėvynės", o ir turistinę propaganda lankyti "savo kraštus", sovietams neša bilijonus, įgalinančius juos ginkluotis iki dantų.

Sovietų agentai Amerikoje tokie kaip aktorė Jane Fonda tiki atlikti Amerikos ginklavinimo paralyžavimą. Pagrindinis tų agentų tikslas dabar yra sustabdyti Amerikos atominės energijos plėtimą, uždrausti statyti reaktorius kaip "pavojingus" visuomenei. Iš tikrųjų, tie reaktoriai yra mažiau pavojingi kaip anglies ir dujų įrenginiai. Tuo tarpu sovietai savo keliu siekia surišti Amerikos rankas nauja sutartimi - SALT II, nors jie nesilaikė nei SALT I sutarties.

Nežiūrint tų visų sovietų kombinacijų, dalykai jiems nebeina taip gerai, kaip eidavo seniau. Laikas nebedirba sovietų naudai. Kinijos suartėjimas su Amerika, Japonija bei vis stiprėjanti Vakarų Europa, visos sovietų pastangos grąsina paversti niekais. Milžiniška laisvo pasaulio jėga juodu uraganu telkiasi ant sovietų galvos. Iš to kilo ir

Brežnevo aliamuojantis šauksmas į savo propagandistus gelbėti padėti. Iš to ir pavergtos Lietuvos komunistų klyksmas pažadinti Lietuvos jaunimą visokiais būdais aukotis "didžiajai tėvynėi".

Laimė, tas jaunimas geriau mato kas dedasi pasaulyje, negu kiti suaugusieji. Jis žino, kad Sovietų Rusijos niekas nebeišgelbės. Žinoma disidentų Almariko pranašavimas, kad Rusija žlugs maždaug 1982 metais, gal ir nėra labai įtikinantis, tačiau bešališkų politinių stebėtojų nuomonė yra ta, kad maždaug nuo to laiko prasidės tikrieji sovietų vargai, o jų atrodė, bus begalės.

A. Solženycinas savo laiku išpėjo rusų tautą grąžinti laisve pavergtoms tautoms, kol dar neprasidėjo audra. Jo mąnymu, rusų tauta gali puikiai gyventi ir be kitų tautų vergų. Nurodė, kad žmonės yra pervargę nuo visokių manijakiškų planų užvaldyti pasaulį ir kad jie trokšta pasikeitimo. A. Solženycinas yra įsitikinęs, kad jeigu pasikeitimai neateis talkiu būdu, tai jie ateis katastrofiškai.

Reikia manyti, kad šie pavojai numato ir patys sovietai, didėjant laisvojo pasaulio apsupimo pajėgumui ir todėl nieko negalėtų nusteibinti didesni pasikeitimai. Ypač po Brežnevo mirties, ar bent pasitraukimo iš valdžios dėl senatvės, nes senatvė jam jau yra čia pat. To viso aktyvaizdoje, okupantas ir jo ištikimieji lietuviai samdiniai turėtų jau dabar pradėti atleisti Lietuvos kankinimo reples. Tai būtų labai svarbu ne tik Lietuvai, bet ir jiems patiems.

S. Šetkus

Lietuvos Kariuomenės Generalinio Štabo pulkininkas Kazys ŠKIRPA

Netekome pirmojo Lietuvos Kariuomenės kūrėjo - savanorio, Generalinio Štabo pulkininko Kazio ŠKIRPOS. Š. m. rugpiūčio 18 d., Washington'e D. C., sulaukęs 84 m. amžiaus iškeliavo į Anapų dar vienas žymus mūsų tautos istorijos liudininkas: karys, diplomatas ir politikas.

Kazys Škirpa gimė 1895 m. vasario 18 d. Namajūnų km., Saločių valsč., Biržų apskrityje.

Jis baigė rusų karo mokyklą ir tapęs karininku, buvo pasiųstas į Omską. Sugrįžo į Petrapilį 1917 m. ir aktyviai pradėjo organizuoti lietuvių tautinius dalinius.

Lietuvos Tarybai 1918 m. pradėjus registruoti valstybiniam darbui, Škirpa pats pirmasis užsirašė į Lietuvos kariuomenę. Dalyvavo kautynėse prieš bolševikus ir buvo apdovanotas Vyties Kryžiumi su kardais.

Steigiamajame Seime atstovavo valstiečius liaudininkus. Grįžęs į kariuomenę,

aukštusios karo mokslus baigė Šveicarijoje ir Belgijoje. 1925 m. buvo paskirtas Generalinio Štabo II skyriaus viršininku, o sekančiais metais - Štabo viršininku.

Buvo paskirtas Lietuvos pasiuntinybės Berlyne, 1928 m. - Lietuvos karo atstovu Vokietijai. Nuo 1937 m. atstovavo Lietuvą prie Tautų Sąjungos, netrukus tapo pasiuntiniu Lenkijai ir vėliau Vokietijai.

1940 m. sovietams okupavus Lietuvą, Škirpa sudarė aktyvių fronto branduolį, siekiant atkurti nepriklausomybę. 1941 m. Škirpa buvo paskelbtas Laikinosios Lietuvos Vyriausybės Min. Pirmininku, bet vokiečiai neleido jam grįžti Lietuvai ir ištremė į pietų Vokietiją.

1943 m. pavyko trumpai grįžti Kaunui ir įteikti memorandumą Vokietijai, reikalaujant perleisti krašto valdymą lietuviams. Buvo vėl suimtas ir internuotas.

Po karo emigravo į JAV.

JEIGU GERI IR GALI GERTI - ** JAVO REIKALAS **

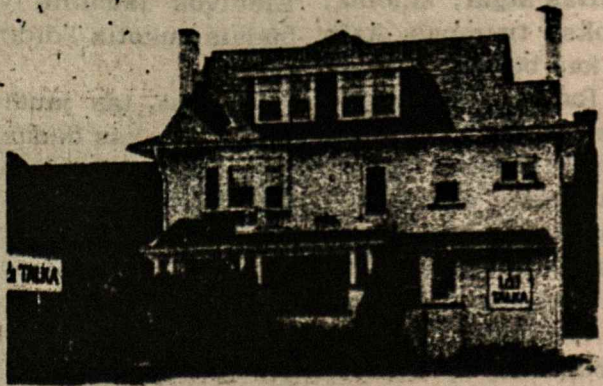
JEIGU NORI NUSTOTI - ** MŪSŲ **

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLICS ANONYMOUS) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ, 7722 GEORGE ST., LASALLE, QUE., 8 VAL. VAKARO.

ARBA SKAMBINK MŪMS:
Leonui G. 366-2548 (namų), 489-5391 (darbu);
Juozui S. 631-6834; Henrikuui N. 277-7868;
Dainiui L. 768-9606; Donaldui D. 661-1733

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

"TALKA"

830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Iešos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitinius šeštadieniais uždaryta.

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.

Kapitalas — virš \$14,000,000.

MOKAME UŽ:

depozitus (P.C.A.)	6%
santapus	10%
term. depozitus 1 m.	10 1/4%
term. depozitus 3 m.	10%
pensijų fondas	9 3/4%

IMAME UŽ:

osmenines paskolas	12%
nekiln. turto pask.	11 1/2%

PAVYKUSI GEGUŽINĖ

Jau eilė metų kaip šaulės moterys, padedant vyrams, rengia gegužines. Joms pradžią davė St. Catharines P. Lukšio šaulių moterų sekcija, kuri nutarė gegužines ruošti vis kitoj vietoj. Dabar jau keli metai, joms vadovauja Hamiltonas.

Šiais metais gegužinę surošė sesės šaulės, vadovaujant Vilniaus šaulių rinktinės Kanadoje, moterų seko. vadovei S. Petkevičienei, š. m. rugpjūčio 19 d. gražioj, nuosavoj lietuviškoj sodyboj, kuri vadinasi Medž. Mešker. Klubas "Gledraitis".

Kas metal gegužinė darosi skaitlingesnė, įdomesnė ir pelningesnė. Gal būt dėl to, kad rengiama tikslu, paremti šaulių rinktinės suaktyvinį leidinį. Tuo būdu atsirado daugiau mėgėjų pašaudyti, daugiau loterijos bilietų išparduoti ir daugiau maisto suvalgyta. Nenuostabu, kad gegužinė davė 500 dol. pelno, kuris buvo perduotas Š. Rinktinės Pirmininkui J. Šiaučiu liui, minėto leidinio parėmimui. Bravo, sesės šaulės.

Gegužinė prsidėjo 1 val. po pietų vėliavų pakėlimu ir Tautos Himnu.

Šioje gegužinėje matėsi ir iš toliau suvažiuosius svečių: dipl. teisininkas ir SS.-gos Garbės Teismo Pirmininkas M. Šnapštys iš Detroito, VŠ

ATSIŠVEIKINANT SU KAZIMIERU BARONU

Paskutiniame "Tėviškės Žiburio" numeryje buvo patalpintas aprašymėlis "Sudedu K. Baroni", kuriame G.B. pateikė keletą momentų iš K. Barono išleistuvių vakarienes.

Atsisveikinimo žodžius tarė dr. Prel. J. Tadarauškas, sporto klubų, įvairių organizacijų bei fondų atstovai. Hamiltono p-kas M. Gudinskas ir "Gintarinio Aido"-lietuviškos radio programos vedėjas - universiteto studentas Eduardas Stungevičius. Tačiau Eduardas dėl neaiškių priežasčių G.B. nebuvo paminėtas.

Savo kalboje Ed. Stungevičius išreiškė didelę pagarbą ir padėką Kazimierui Baronui už jo nuosirdumą ir pagalbą pirmaisiais radio valandėlės metais. K. Baronas buvo vienintelis Hamiltone lietuvis, kuris nesuabejojo jauno studento pagėjumu, bet jį rėmė ir supasididžiovimu spaudoje atsiliepdavo apie vienintelę lietuvišką radio programą Hamiltone. K. Baronas kas savaitę siųsdavo reguliariai sporto ir lietuvių veiklos žinias ir teikdavo visokią moralinę ir materialinę pagalbą.

R-nės Pirmininkas J. Šiaučius iš Montrealio, kuris pasakė trumpą žodį; prof. ir garbės narys - steigėjas A. Mantautas iš Toronto, kuris pasakė neilgą, bet visais atžvilgiais jaudinantį šių laikų dviasit atitinkantį žodį.

Taip pat dalyvavo Vl. Pūtvio sk. Pirmininkas S. Jokubaitis, DLK Gedimino sk. Pirmininkas Stp. Jakubickas, Povilo Lukšio sk. Pirmininkas A. Setikas.

Fantų loterijos darbais prisidėjo P. Lukšio moterų sekcijos vadovė A. Ališauskienė, Jūrų sk. Pirmininkas V. Keturakis, VŠR-nės iždinkas A. Mylė iš Montrealio, P. Jonikas iš Toronto.

Malonu buvo su visais susitikti, apie šaulių veiklą pakalbėti. 6 val. vakaro šios gegužinės vadovas LK Al-girdo sk. Pirmininkas P. Kanopa pakvietė visus dalyvauti vėliavos nuleidimo ceremonijose. Publikai buvo pristatyti svečiai ir sugiedotas Tautos Himnas. Po to, p-kas P. Kanopa padėkojo visiems už atsilankymą ir palinkėjo laimingai sugrįžti į namus.

Loterijai vadovavo Vl. Pūtvio sk. p-kas S. Jokubaitis. Pasibaigus loterijai nenorom visi skirstėsi į namus. Tad iki sekančių metų!

P. Polgrimas

Atsidėkodamas už visą Kazimiero Barono nuosirdų bendradarbiavimą, Ed. Stungevičius palinkėjo jam sėkmės naujame krašte ir prašė nepamiršti hamiltoniečių. Vakarienes metu Ed. Stungevičius pasirūpino garsiakalbiais, muzika ir jamžino K. Barono atsisveikinimo žodžius ir garsinę juostą, kuriuos vėliau girdėjome per lietuvišką radio valandėlę Hamiltone - "Gintarinio Aido".

Po vakarienes, Kazimieras Baronas, apdovanotas gintaro dovanomis, pakartotinai padėkojo jauniems kalbėtojams, pasidžiaugdamas, kad palieka Hamiltone naują, gerą pasirodysią kartą tęsti ir pradėtą lietuvišką veiklą. Jaunos kartos atsilankymas ir patarnavimas išleistuvėse įrodė, kad K. Baronas jauniui tarpe buvo mėnuiams, gerbiama ir atatinama įvertinamas žmogus. Sėkmės, laimės ir gražių ateities dienų Vasario 16 Gimnazijoje - studentų tarpe - Kazimierui Baronui, linki visa Hamiltono jaunoji karta. "Gintarinio Aido" vedėjas, Eduardas Stungevičius tikisi, kad jis ir toliau bend-

popietė
savuose namuose

A. LUKOŠIUS

VYKSTA NUOSTABŲ DALYKAI

Vasaros atostogų proga iš tolimesnio šio krašto kamelio ir vėlėi čia užklydęs, nejuokais visa kuo susidomėsi, susižavi, kadaise čia gyvenę tautietis.

Pirmiausia jis žavisi šiais erdviais, patogiais, neblogai įrengtais Toronto Lietuvių Namais, ypač kai jo vaizduotėje dar vis tebėra anksčiau čia buvusių, nepalyginamai menkesnių namų vaizdas. Nemažiau jis nustemba, net galvą linguoja, matydamas ir nesenai įkurtąjį Anapilį, apie kurį tik iš spaudos buvo girdėjęs. Į visą tai žiūrėdamas, savo sutiktiems pažįstamiems jis pažeria ir visą pluoštą įvairių klausimų.

Su didele nuostaba jis žvelgia į taip vadinamą Ontariorio Place. Tai nuostabūs, pasakiško pastatai, gražiausi parkai, medžiais apaugusios kalvos, šlaitai, gražios aikštelės - ir visa tai yra ten, kur rūstus Ontariorio ežeras prieš keliolika metų piktai griovė, skalavo šias pakrantes.

O štai ir naujausias technikos stebuklas - aukščiausias pastatas pasaulyje, savo viršūne tiesiog dangausnaismis, taip majestotiškai plačiai ir išdidžiai į visas keturias pasaulio šalis besišalga. Kas gali patikėti, jo nematęs ir nepačiupinęs? Kaip gi besuprasi, kad tenai aukštybėje, kažkur tarp dangaus ir žemės kybančia kalva, tarytum širšių lizde, gėgužinės vadovas LK Algirdo sk. Pirmininkas P. Kanopa pakvietė visus dalyvauti vėliavos nuleidimo ceremonijose. Publikai buvo pristatyti svečiai ir sugiedotas Tautos Himnas. Po to, p-kas P. Kanopa padėkojo visiems už atsilankymą ir palinkėjo laimingai sugrįžti į namus.

Nemažiau įdomumo sukelia ir vakariniame šio miesto dienų bei nemigos naktų iškentėta. Kartu ir į pasaulį išklysta... Iš kažkur tai, vėdams platybėmis atklystanti sutema, skverbiasi į miestą, kurį lyg norėdama užliūliuoti ar paslėpti nuo mūsų. Miestas, norėdamas tam pasiduoti, staigiai sušvinta įvairiaspalviais žiburiais. Dar valandėlė ir tam sėjantis aukštasis padangų skliautas, tarytum atsakdamas šiai žemiškai žmonių būveinei, taipogi pasipuošia sumirguliuoja tūkstančiais anų, mums dar nežinomų, pasaulių žiburiais...

Rytiniame miesto šone, radarbiaus, siųsdamas žinias iš Vokietijos studentų gyvenimo.

sault-ste-marie

BESIBAIGIANČIOS VASAROS NAUJIENOS

Tuo laiku, kada kaikiuriose pietinėse Š. Amerikos vietovėse žmonės kenčia karščius, Texas'o pakrantes plauna Mexico's nafta. Karibijos teritorijas naikina viesulai, New York'e per 4 valandas, avyksta 10 bankų apilėsimų. Cleveland'as antrą kartą bankrutuoja, amerikiečiai - erdvės mokslininkai jau žvalgosi į Saturną (rusai nesugebėjo išlipti ant mėnulio.), airių teroristai žudo Anglijos ir Kanados karalienės artimuosius, užaukso unciją pasaulio biržose mokama virš 320 JAV dolerių ir visą laisvąjį vakarų pasaulį kankina streikų epidemija, terorizmas ir žmonių grobimai, mūsų 80.000 gyventojų užkampyje gyven-

prie ežero, taipogi vyksta nuostabūs ir dėmesio verti reiškiniai. Čia jau kelinti metai į ežerą pilamas net 4 km. ilgumo pylimas. Jo paskirtis yra ne vien sulaukyti miesto kryptimi atūžiančias, įsisiūbavusias bangas, bet ir bendrai šio miesto gyventojų patogumui, jų gyvenimo pajvairinimui. Jau ir čia formuojasi parkai, automobiliams aikštės, laveliams prieplaukos, sodinami medeliai ir gėlės.

Dar toliau, už poros kilometrų į rytus, jau nuo senai čia buvusio neperdidelio parko ir paplūdimio, iš viso neįmanoma atpažinti, pasirodo, kad ir čia į ežerą išpilti gražūs pusiasaliai, užsodinti naujai parkai, išvesti pasivaikšiojimui romantiški takai, bent tris kartus padidintas pats paplūdimys.

Net ir čia gyvena tie, kurie tik stebėtis ir gėrėtis.

Pati miesto panorama, iš kur bežiūrėtum, taip pat yra žymai pakitėjusi. Visa eilė naujų pastatų, dangoraižių, vienas už kitą didingesnių, kyla ir stiepiasi į padanges, švyti, mirguliuoja saulės žaisme...

Rangosi, vingiuoja pakrantės takelis. Vienoje pusėje, lyg vėidros saulėlydyje, spindi ežeras, kitoje - didmiesčio dangoraižiai.

Einame tylėdami, susimastę. Atgyja senai praėjusių dienų išgyventi prisiminimai. Dar anais, jaunystės dienų metais kartu tėvynės takeliais veikščiota ir daug tenai prisvajota, pridūmota. Kartu nemažai ir siauro dienų bei nemigos naktų iškentėta. Kartu ir į pasaulį išklysta...

Iš kažkur tai, vėdams platybėmis atklystanti sutema, skverbiasi į miestą, kurį lyg norėdama užliūliuoti ar paslėpti nuo mūsų.

Miestas, norėdamas tam pasiduoti, staigiai sušvinta įvairiaspalviais žiburiais. Dar valandėlė ir tam sėjantis aukštasis padangų skliautas, tarytum atsakdamas šiai žemiškai žmonių būveinei, taipogi pasipuošia sumirguliuoja tūkstančiais anų, mums dar nežinomų, pasaulių žiburiais...

gyvenimo.

M. K.

Balio Maskeliūno

INSURANCE AGENCY LTD.

Įvairių Bendrovių atstovybė,
Visų rūšių Drauda,
24 metų patirtis,
Telefonai: Bus. 251-4864 - 251-4025 - 251-4824,
2405 Lake Shore Blvd. West,
Suite 403,
Toronto, Ontario
M8V 1C6.

APDRAUDA
INSURANCE

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
1613 Bloor Street West, Toronto, Ontario

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.O.
1551 Bloor Street W, Visais kelių reikalais
TORONTO, ONTARIO betkur pasaulyje skambinti
M6P 1A5 tel. 533-3531

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario
Telefonas 535-1258
• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DRESHERIS

• Įstaigos tel. 233-3334 231-2661 231-6226 •
3830 BLOOR STREET WEST - ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8

IVAIRŲ
SIUNTINIAI

BALTIC EXPORTING CO.

SIUNTINIAI Į BALTIJOS KRASTUS IR SOV. SĄJUNGĄ
• Priimame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos.
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui.
DARBO VALANDOS: 9 v.r. - 5 v.p.p. (po 5 v.p.p. susitarus telefonu);
šeštadieniais 9 v.r. - 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta.
482 Roncesvalles Ave., Telefonas Savininkai
Toronto, Ont. M6R 2N5 531-3098 S. ir F. Jangvičiai

tačiau tikimasi sulaukti ilgos, saulėtos "indėnų vasaros" - tokios kaip praėjusį rudenį. Miesto medžiotojai jau valo "strielbas" ir ruošiasi medžioklės sezonui. Visiems užtenka kurapkų ir triušų, o kiti savaitės vargatai tolakai į šiaurę pavaižavę, ieškodami didesnių žvėrių - "mūsų", kurie ir patys kartais į miestą užklysta (šių vasarą buvo net vietiniame dienraštyje). Keletą kartų įvyko šių stambių gyvulių susidūrimai su automobiliais ant plento, vedančio iš čia į Wawą. Keista, kad prasidėjus medžioklės sezonui, "mūsai" iš miesto apylinkių kažkur dingsta.

Vietiniame Sault Star buvo rašoma apie keleto Vietnamo pabėgėlių (boatpeople) šeimų dukrą, buvusią mūsų miesto galimą įsikūrimą mūsų mieste, bet tuo tarpu šios rūšies svečių nesulaukėme ir atrodo, kad miesto žmonės netaisytinai klausimu įdomausi. O gal jie yra tokie sąmoningi, tete. Irena yra veikli to u-t-o kad prisiskaitę ir prisiklausę įvairių istorijų apie bėdas su atvykusiais iš JAV Vietnamo herojais, raudonaisiais bėgliais iš Čilės ar kitokiais spalvuotaisiais, kurie vos spėję padus apšilti, jau pradeda demonstruoti, protestuoti, agituoti ir net reikalauja. Tokios rūšies svečiai nepageidautini.

Š. m. rugpjūčio 19 d. vakare miesto ir visos ALGOMA apygardos kai kurie gyventojai pastebėję padangę, įžėrintą kamuolį su šviesia uodega, pagalvojo kad tai krentantis meteoras ar kometas, o buvo apie tuzinas ir tokių, kurie net skambino Ontariorio provincijos policijai.

Paaikškėjo ir patvirtinta, liš NORAD (Š. Amerikos oro Gynbos) vietovės North Bay,

kad tai buvusi rusų raketa, panaudota išstumti erdvenų komunikacijos (ar žvalgybos) satelitą, kuris buvo iššautas liepos 31 d. ir grįžo atgal į žemės atmosferą kažkur virš Meksikos. Pakeliui į žemę sudegusi raketa neturėjusi jokios branduolinės medžiagos. Ją buvo galima pastebėti pradedant Klevelandu ir baigiant SIOUX LOOKOUT, Ont. Užbaigimui žiupsnelis grynai lietuviškų naujienų.

Šią vasarą pensijon iš didžiausios miesto darbovietės ALGOMA STEEL išėjo 2 tautiečiai - žinomas medžiotojas ir žvejas Ignas GIRDZEVICIUS ir ūkininkas Vytautas SKARŽINSKAS. Trumpam vizitui pas savo tėvus K. K. SLYŽIUS buvo atvykusi jų dukra, buvusi mūsų miesto etninio grupių grožio karalienė ir Apyl. Valdybos narė Irena SLYŽYTĖ, kuri šį rudenį tęs toliau veterinarijos studijas Guelph'o Universitete. Irena yra veikli to u-t-o kad prisiskaitę ir prisiklausę įvairių istorijų apie bėdas su atvykusiais iš JAV Vietnamo herojais, raudonaisiais bėgliais iš Čilės ar kitokiais spalvuotaisiais, kurie vos spėję padus apšilti, jau pradeda demonstruoti, protestuoti, agituoti ir net reikalauja. Tokios rūšies svečiai nepageidautini.

Š. m. rugpjūčio 19 d. vakare miesto ir visos ALGOMA apygardos kai kurie gyventojai pastebėję padangę, įžėrintą kamuolį su šviesia uodega, pagalvojo kad tai krentantis meteoras ar kometas, o buvo apie tuzinas ir tokių, kurie net skambino Ontariorio provincijos policijai.

Paaikškėjo ir patvirtinta, liš NORAD (Š. Amerikos oro Gynbos) vietovės North Bay,

Korespondentas
NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Malonus Laikrascio Skaitytojai,
neuzmirsk savo testamente
KANADOS LIETUVIŲ FONDO!

st.catharines

XXIV-JI LIETUVIŲ DIENA

Kanados Lietuvių XXIV-oji Diena įvyks š. m. spalio 6-7 dienomis. Susipažinimo vakaras bus Prudhome's Motor Hotel & Convention Centre spalio mėn. 6 d., kuris randasi visai arti prie QEW HWY, apie 9 m. nuo St. Catharines miesto. Važiuojantiems nuo Buffalo- pravažiavus St. Catharines miestą bus rodyklė: Prudhome's Boulevard, pasukite dešinėn, tuojau privažiuosite Prudhome's Motor Hotel.

Važiuojantiems nuo Toronto, Hamiltono St. Catharines kryptimi, privažiavus posūkį į Victoria Ave, išsukti į dešinę iš QEW HWY. Privažiavus "stop" - sukiti kairę ir pervažiavus tiltą - tuojau sukiti dešinėn - įvažiuosite į Prudhome's Hotel centrą.

Dėl nakvynių jau buvo pranešta praeitą kartą.

Susipažinimo vakarui 2 val. bus atidarytos 6 v. v. Girdėsite europietišką muziką, veiks visokių gėrimų bufetas.

Spalio 7 d. 2 v. p. p. įvyks pamaldos katalikų katedroje Church str., St. Catharines miesto centre. Iškilmingas mišias atlaikys prel. dr. J. Tadaraukas iš Hamiltono, pamokslą sakys Kanados kunigų vienybės pirm. kun. J. Staškevičius iš Londono. Sveikinimo žodį tars vietos vyskupas Fulton.

Pamaldų metu giedos V. Verikailio vadovaujamas Toronto Vyrų Choras. Tuojau po pamaldų visi vyks organizuoti prie Kanados Laisvės paminklo padėti gėlių vainiką. Tokia demonstratyvinė eiseną buvo organizuota ir XVII-ąją K. L. Dieną ruošiant. Ji buvo reikšminga ir apie ją rašė vietos dienraštis The St. Catharines Standard. Jame buvo pažymėta, kad Lietuva yra sovietų okupuota. Todėl labai svarbu, kad ir ši kartą eisenoje visi dalyvautų.

4-tą v. p. p. Collegiate Institute Auditorijoje įvyks mėsinė dalis. Programoje dalyvaus solistai - Justina Sriu-

biškienė ir Vytautas Paulionis, Tautinių Šokių Grupė Gyvataras iš Hamiltono, vad. G. Breichmanienė, Toronto Vyrų Choras Aras ir Toronto Prisikėlimo Parapijos Choras, vadovaujami V. Verikailio, Hamiltono Aušros Vartų Parapijos Choras, vad. D. Deksnytės-Powell, globojamas prel. dr. J. Tadaraukas.

Collegiate Institutas randasi Catarine str. 34, St. Catharines mieste.

Dėl smulkesnių informacijų kreipkitės į Virginiją Žemaitienę Bishop st. 5. Telefonas iš toliau - 1-416-935-9060, iš St. Catharines naudoti tik tel. 935-9060.

J. Šarapnickas
KLD Informacija

london, ont.

ŠAUNUS SPAUDOS BALIUS-KONCERTAS

Londono Spaudos Balius, įvyktas rugsėjo 22 d. šiemet turės ypatingai gerą programą. Ją išpildys vienas iš geriausių Kanados lietuvių ansamblių - Toronto Gintaras. Be to, bus ir labai nuotaikinga linksmoji dalis: skambūs sopranas D. Švilpaitė ir lietuvių labai mėgiamas orkestras Carr-ousel. Ne tik jaunimas, bet ir "subrendusieji" stengsis pasiekti lubas.

Toronto Gintaro daininkės

kurios dainuos Spaudos Baliuje. Iš kairės: D. Jokubaitytė, R. Gustaitytė, B. Nakrošaitė, Ž. Šilinskaitė, A. Birekaitė, S. Zenkevičiūtė, L. Kaminskienė, R. Kaminskaitė, D. Vitkutė, I. Vitkienė. Akordeonistas - A. Kaminskas.

NAMAI - APARTAMENTAI - ŽEMĖ - PASKOLOS

D.N. BALTRUKONIS
POTOM L.S. SYLKO REALTIES INC.
445 Jean Talon W, Suite 305, Mt. Tel: 273-9181 Res. 737-0844

Highland Auto Body

611 Lafleur Ave., LaSalle. - Tel. 366-7281

• ATLIKAME AUTOMOBILIŲ ĮSĖRĖS (Body) TAISYMO IR DAŽYMO, BEI KITUS MECHANINIUS DARBUS.
(Lietuviams duodame specialią nuolaidą)

• PARDUODAMA NAUDOTOS MAŠINOS

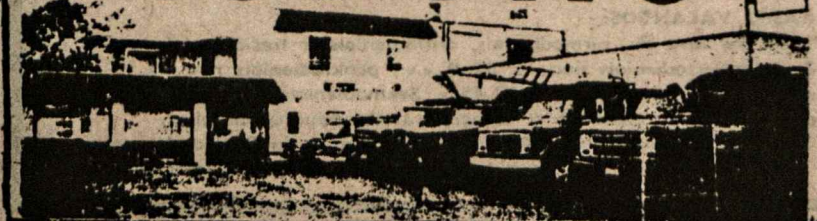
Savininkai V. Šušinskas & Son. Tel. 364-5712

GUY RICHARD ROOFER - COUVREUR

7725 George LaSalle

Geriausios patarėjos ir darbo atlikimas jums gali būti stogengys Guy Richard, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darba atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Šaukite kai namo stogas blogas ar kai statote naujus -

364-1470

PAMINKLŲ GAMYBA

- MONUMENTS MANUFACTURER

TODORO & BIGRAS LTD.

6752 Sherbrooke Street East
Montreal, P.Q. H1N 1C9 • Tel. 255-4076

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME
J. F. Wilson & Sons Inc.
123 MAPLE BLVD CHATEAUGUAY TEL. 691-4703
5284 VERDUN AVE VERDUN, Q. HEB TEL. 767-9056
MODERNIOS KOPLYČIOS

Mūsų Kredito Unijos nariui
A + A
JUOZUI JAGMINUI mirus,
jo žmonai Kornelijai bei visiems kitiems
artimiesiems nuoširdžią užuojautą
reiškia -
Montrealio Lietuvių Kredito
Unijos "Lito" Valdyba

Mūsų Kredito Unijos nariui
A + A
AUGUSTEI LINGAITIENEI mirus,
jos dukrai Onai Voroninkaitienei, sūnui
Juozui ir Petriui su žmonomis bei kitiems
giminėms ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą
reiškia -
Montrealio Lietuvių Kredito
Unijos "Litas" Valdyba

montreal

MONTREALIO LIUANISTINĖ MOKYKLA

Pradeda darbą Rugsėjo 15 d., 9 val. (šeštadienį) naujose patalpose:

St. HENRI gimnazijos patalpose (Ecole Polyvalente St. Henri) 4115 St. Jacques St. West (St. Henri Place, kam-pas du College St.)

Patalpos yra naujos, modernios, prie pat St. Henri Metro stoties. Metro linija nuo Henri Bourassa, šiaurinėje miesto dalyje dabar eina iki Bonaventure stoties. Bet nuo lapkričio mėn. 11 d., planuojama atidaryti šios linijos tęsinys į vakarus - St. Henri rajoną pagal Lionel Groulx metro stotį - taip, kad vaikai galės išlipti prie pat mokyklos durų.

Dabar privažiuojama autobusais: Nr. 90 ir 19 nuo Atwater Metro, eina St. Antoine gatvę į vakarus, užsuka į St. Jacques gatvę, sustoja prie mokyklos ir eina St. Jacques gatvę į rytus iki Atwater st. Nr. 37 eina Atwater St., persėdus į Nr. 35 ant Notre-Dame St., važiuoti į vakarus iki St. Henri Place.

Greitkelių privažiuojama Ville Marie. Išvažiuojant į Atwater exit.

I Mokyklą kviečiami visi mokiniai! Kviečiami, kurie dėl kokių nors priežasčių nustojo mokyklą lankyti! Žiūrėsimė, kaip galima būtų mokslo reikalus suderinti.

Kviečiami lietuviškų ar mišrių šeimų vaikai, kurie nekalba lietuviškai. Yra organizuojama tokiems mokiniams speciali klasė.

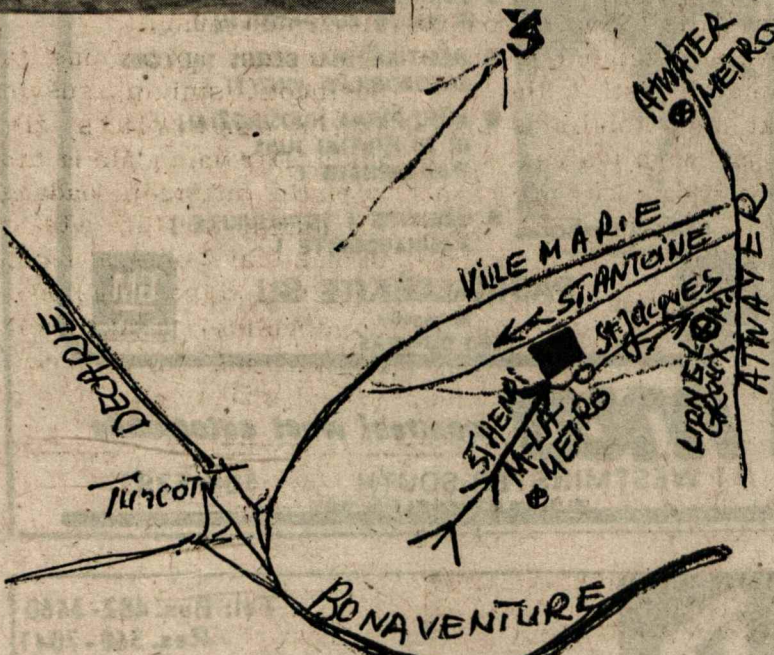
Pirmomis mokslo dienomis mokytojai pasitiks mokinius prie pagrindinio įėjimo 4115 St. Jacques St. West.

Prašome visus leisti, paraginti, siūsti vaikus į lietuvišką mokyklą.

Prašome visus padėti mūsų jauniems ir mažiems išmokyti lietuviškai kalbėti, skaityti ir rašyti! Mokyklos šiaurinėje pusėje yra ir automobiliams pastatyti aikštė.

M. Jonynienė
Lituanistinės Mokyklos Vedėja
P. Adamonis
Bendruomenės Švietimo Atstovas

P. S. Apačioje, kairėje - St. Henri Mokyklos vietos planas

ST. ST. HENRI MOKYKLA -

\$1 kelnėms - pristatant ir atsiimant

365-7146

NETTOYEURS CLEANERS
coin / corner 5e ave 7661-A CENTRALE
495-90e AVE
coin / corner Baync 365-1143
29 55 Allard Street, Ville Emard
766-2667.

366-7818

PARDAVIMAS:
Chrysler • Monaco • Charger • Dodge • Dart
Sport • Swinger • Special • Sedan • Trucks
7635 Boul. Lasalle, LaSalle, P.Q.

JANISY DUBOIS
ESSE
LASALLE AUTOMOBILE INC.

Mechanizuotas ratų ir kitų dalių reguliavimas. Įsėrė (Body) taisymas ir dažymas naujame garaže ir moderniomis priemonėmis. Kreipkitės - De LaVerdrie, prie Lapierre vandens kanalo. Tel. 365-3364.

NL REIKALAI

MIELI SKAITYTOJAI,

Daug gauname laiškų, ku-
riuose nusiskundžiama, kad
NL neišleidžiama laiku, vė-
luojama. Dėl vėlavimo, ne-
būtinai kalta NL. Tai palie-
čia daugelį laikraščių – mes
irgi gauname laikraščius, ku-
rie pasiekia mus mėnesių se-
numo...

I pagristus nusiskundimus
kreipiame rimtą dėmesį ir
darome viską, kas tik įmano-
ma. Iš savo pusės, mieli skai-
tytojai, mes irgi turime pa-
geidavimų. Visi žinome, jog
kainoms kylant, kyla pašto
spausdinimo išlaidos, nekal-
bant apie dirbančiuosius; jie
dirba daugiau iš pasišventimo
negu dėl atlyginimo.

Nežiūrint sunkumų, stengia-
masi NL išlaikyti. Todėl kvie-
čiame: - atnaujinkite prenu-
meratas bei paskatinkite už-

sisakyti neskaitytojus. O jei-
gu pridėsite ir vieną kitą do-
lerį aukų – ir mūsų pastangos
būtų lengvesnės.

Yra atsitikimų, kad siun-
čiamieji raginimus atsiliku-
siams prenumeratoriams.
Daugumoje tuojau atsiliepia
ir susitvarko, bet yra tokių,

kurie nereaguoja į laiškus,
nepraneša priežasties ir po-
metų ar dviejų atsiliepia,
prašydami nutraukti laikraš-
čio siuntinėjimą. Atsiet, kol
neprašome skolos – laikraš-
tis patiko ir buvo skaitomas?

Tokie ar panašūs laikraš-
čio kuklių rezervų išnaudoji-
mai laikraščio leidėjams ir
darbuotojams yra nemalonūs.
Šuk ir raginti – nėra kažin
koks malonumas, nes yra to-
kių, kurie dėl to užsigauna.
To mes tikrai nenorime. NL

Montreal

• **GOVERA-LUKAUSKAITE**
Dana su vyru Fredu iš Ed-
montono, Alta, atostogas pra-
leidžia pas tėvus V.O. Lu-
kauskus.

• **BUČINSKAS** Domas sun-
kiai susirgo, paguldytas Vic-
toria ligoninėn.

• **TAMULEVIČIUS** Vaclovas
susirgo ir gydosi Victoria
ligoninėje.

• **ANDRIUSKEVIČIUS** Jieva ir
Kostą neseniai aplankė dukra
Jolė su vyru iš Vancouver'io.

• **PEČIULAITIS** Stasys, kris-
damas sunkiai susižeidė. Su-
laužyti keli šonkauliai, teko
atsigulti ligoninėn.

Šiuo metu dukters globoje
sveiksta namuose.

• **ŽUKAUSKAS** Jonas su
žmona Rasa atostogas pra-
leido Barbados salose.

• **GARGASAS** Stasys 60 m.
amžiaus mirė. Prieš pusme-
tį mirėjo žmona. Palaidotas
per šv. Kazimiero parapiją.
Laidotuvėmis rūpinosi bro-
lio žmona Julija Gargasienė
ir duktė.

• **LITVINAS** Vytautas, buvęs
karininkas atvyko iš Lietu-
vos nuolatiniam apsigyveni-
mui. Prieš kurį laiką dantų
gydytojai V. Giriūnienėi lan-
kantis Lietuvoje, jiedu susi-
pažino ir apsivedė.

Linkime jaunavedžiams
gražaus gyvenimo.

• Dėl vasaros atostogų už-
sitęsė paskelbimas užuojau-
tos, kurią norėjo įdėti Litas
dėl a. a. Juozo Jagminio mir-
ties.

Sūnų ir Dukterų Pašal-
pinės D-jos parengimas
įvyks šv. Kazimiero parapi-
jos salėje, rugsėjo 29 d.

PABĖGĖLIAI

Visi žinomė vargus ir
kančias pabėgusių nuo komu-
nizmo Vietnamo žmonių.
Montrealio Bažnyčia nori
prisidėti aktyviai prie jų
gelbėjimo ir Montrealio Ar-
kivysk. Paul Gregoire kvie-
čia visas parapijas prisidė-
ti prie jų įgyvendinimo Ka-
nadoje. Tuo tikslu yra skel-
biama rinkliava visose baž-
nyčiose rugsėjo mėnesį. Mū-
sų parapija yra numačiusi
tą rinkliavą praveisti rugsė-
jo 23 d. Mes visi gerai žino-
me, ką reiškia prarasti sa-
vo kraštą ir gelbėtis nuo
komunizmo vergijos.

PAŠVENTINTAS PAMINK- LAS

Rugsėjo 1 d. buvo pašven-
tintas a. a. Barboros Jurkie-
nės, gražus, vyro ir sūnų pa-
statytas paminklas.

Šventinime dalyvavo sūnus
Algis su šeima ir svečiais
iš Ottawos.

ATŠVĖSTAS GIMTADIENIS

Rugsėjo 8 dieną gražus
būrys moterų susirinko Se-
selių namuose ir pasveikino
Valeriją Dikaitienę, sulau-
kusią 65 metų amžiaus. Po-
būvį organizavo Pranė Te-
kutienė su savo draugėmis.
Valerija Dikaitienė yra
veikli Montrealio lietuvių
bendruomenės narė, priklausanti
šaučiams, Moterų Ka-
talikių ir kitoms organiza-
cijoms.

• **JURKŠTIENĖ** Regina su-
sirgo ir paguldyta Victoria
ligoninėn.

• **PAZNOKAITIENĖ** Jieva
serga namuose vyro ir duk-
ters priežiūroje.

• **KIRKLIENĖ** Aleksandra iš
Kauno atvyko svečiuose pas
seserį ir švogeri Genutę ir
Praną Montvilus.

• **ADOMAVIČIUS** Kazys su
žmona Ona ir dukra Birute.
Iš Bostono, ilgąjį savaitgalį
praleido pas brolius, seseris
ir švogerių J.K. Petrilius.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
10% už 1 m. term. indėlius	10 1/2% už asm. paskolas
9 1/2% už 3 m. term. indėlius	10 1/4% už mortgičius
9 1/4% už pensijų ir namų planą	
9 1/4% speciali taup. sąsk.	
8 3/4% už taupymo s-tas	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 23 milijonų dolerių

Asmeninės paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki
75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta sutaupų
dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties
atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų
patarnavimas – pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American
Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais –
nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais –
nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 val. ryto iki 1
val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai – 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI – virš 16 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	term. indėlius 1 metų 10%
Antradieniais 10-3	term. indėlius 2-3 metų 9 1/4%
Trečiadieniais uždaryta	pensijų ir namų s-tas 9 1/4%
Ketvirtadieniais 10-8	taupomąsias s-tas 9%
Penktadieniais 10-8	depozitų-čekių s-tas 6%
Šeštadieniais 9-1	DUODA PASKOLAS:
Sekmdieniais 9.30-1	asmenines 10 1/2%
	nekiln. turto 10 1/4%
	investicines 10 1/2%
	Skyrius ANAPILYJE veikia sakmdieniais – 9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal sutaupų dydį iki \$2,000,
asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais – iki \$10,000.
Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaidos.
Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas – ne
PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

LEFEBVRE & ROBERT

AMUSEMENT - FURNITURE

PARDAVIMAS

IVAIRIŲ
BALDŲ
PER
KRAUTUVES
3
AUKŠTUS

• Užeikite ir įsitikinsite, kad įmonėje baldai yra
aukštos kokybės ir prieinamos kainomis.
• Didelis pasirinkimas ir malonus patarnavimas.

7635 CENTRALE 4e AVENUE LASALLE 363-3887
7643 CENTRALE 366-1262 (DECORATION)

UTAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8
Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:	DUODA PASKOLAS:
Einamąsias s-tas 6.0 %	Asmenines 12 %
Taupomąsias s-tas 10 %	Nekiln. turto 11.25 %
Pensijų planas 9 %	Čekių kredito 14 %
Term. ind. 1 m. 10.5 %	Investicines nuo 12.25 %

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą
iki \$2,000 už taup. s-tas sumas. Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000
už paskolas sumą.

KASOS VALANDOS:
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki
3 v.; ketvirtadieniais nuo 12 iki 8 v.; penktadieniais nuo 12 iki 6 v.;
sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmdieniais nedirbama vasarą nuo
gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: Ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 valandos vakaro ir
penktadieniais nuo 12 iki 6 valandos vakaro.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

E. KRASOWSKI ir N. BAGDZIŪNIENĖ prie garsiojo Nia-
garos Kriokilio šią vasarą. Jį aplankyti bus gera proga,
vykstant į Lietuvių Dienas St. Catharines, spalio 6-7 d.d.

Dr. J Mališka

Dantų gydytojas

1440 rue Ste-Catherine Ouest
Suite 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528

DR. A. O. JAUGELIENĖ

Dantų gydytoja

1410 GUY STREET
SUITE 11-12
MONTREAL P.Q.
Tel. 932-6662; namų 737-9681

Dr. E. ANDRUKAITIS, M.D., F.R.C.P. (C)

TEL.: 522-7236
832, BOUL. ST-JOSEPH E.

MONTREAL H2J 1K4
P. Q. CANADA

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S.(C)

Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West,
Suite 215, Montreal Que. Tel. 931-4024

PHARMACIENS

PHARMACISTS

M. CUSSON - R. GENDRON
PHARMACIENS

Ouvert 9 a.m. à 10 p.m. Open.
Samedis: 9 a.m. à 9:30 p.m.
Dimanche: 10 a.m. à 9:30 p.m.
Livraison gratuite - Free delivery
Skubus ir nekainuojantis pristatymas
7626, rue Central St., Ville LaSalle

366-9742

365-0505

NOTARĖ

Rūta Pocauskas, B.C.L.

NOTAIRE - NOTARY
TITLE ATTORNEY

5947 Park Ave. Montreal, P.Q. H2V 4H4
Tel: 279-1161; Res. 636-9909.

ADVOKATAS

R.J. Išganaitis, BA, BCL

216 St. Paul W., Montreal, P.Q.
Tel: 288-6316, namų 658-5513

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

Suite 627, 3 Place Ville Marie,
Montreal, Quebec H3B 2E3
Tel. (514) 871-1430

ADVOKATAS

J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064

MONTREAL WEST AUTOMOBILE

Pontiac ★ Buick ★ Acura

• MERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTOJŲ
IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ!

• NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS
AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI!

• MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI,
IR SU ĮŠIMTINI JUMS,
PASITARNAUS!

• UŽEIKITE Į ĮSITIKINKITE!
PASINAUDOKITE!

PASIKALBĖKITE SU

Managers:
LEO GUREKAS

mw montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH 489-5391

DANPAR REALITIES CORP.

310 VICTORIA AVENUE, SUITE 409
MONTREAL QUEBEC, CANADA
H3Z 2M9

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo Turto Patarnavimas Montrealyje
Investicijos J.A.V. ir kt. Kanados provincijose

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd. DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 — 35th Avenue, Montreal 409
TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių,
atsakomybės, gyvybės draudimas